

Alchemilla

Winternummer 2013

jaargang 41, nr. 1

Contactblad voor de leden van IVN West-Friesland

Colofon

De Alchemilla verschijnt viermaal per jaar in een oplage van 350 exemplaren.

Het IVN, instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een landelijke vrijwilligersvereniging met regionale afdelingen.

Omdat de IVN afdeling West-Friesland ervan overtuigd is dat werken aan een gezond leefmilieu belangrijk is voor ons, voor kinderen en voor u, houdt het zich bezig met allerlei natuuractiviteiten.

Het lidmaatschap kost € 17,50 per jaar. U ontvangt dan dit afdelingsblad en het landelijke IVN-blad Mens en Natuur.

De Alchemilla wordt gedrukt bij Editoo B.V. in Arnhem

Kopij naar redactie@ivn-westfriesland.nl

Bestuur

Voorzitter: Tjalling James

T: 0228 542129

E: t.h.james@ivn-westfriesland.nl

Secretaris: Gé Kenter

T: 0228 513362

E: g.m.kenter@ivn-westfriesland.nl

Penningmeester en

Ledenadministratie: Rob den Hartog

T: 0228 517593

E: r.den.hartog@ivn-westfriesland.nl

Rekeningnummer:

IBAN/Rekeningnummer: NL13 RABO 0167 7601 57

t.n.v. IVN afd. West-Friesland

Leden van Bestuur:

Astrid Bijster

T: 0229 275673

E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Hans Verhoeven

T: 0228 515137

E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Adri Bozelie

T: 0227 542621

E: a.bozelie@ivn-westfriesland.nl

John Bos

T: 06 81202267

E: j.bos@ivn-westfriesland.nl

Henk Lanting

T: 0228 313430

E: h.lanting@ivn-westfriesland.nl

Foto's

Foto voorkant:

Wintertaferel

Foto Wil Stelling

Foto achterkant:

Vroege ochtend langs De Gouw

Foto Hans Verhoeven

Fotospread middenpagina's:

Lisbeth van Lintel

IVN afdeling West-Friesland

NME centrum: Streekbos Paviljoen

Postadres: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

Telefoon: 0228 520486

Email: info@ivn-westfriesland.nl

Website: www.ivn-westfriesland.nl

Facebook: www.facebook.com/ivnwestfriesland

Twitter: <https://twitter.com/#!/IVNstreekbos>

Nummer KvK: Noordwest-Holland 40624859

Het NME centrum is iedere zondag geopend van 13.00 - 17.00 uur

Dependance:

Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud

Contactpersonen

IVN afdeling West-Friesland organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen neemt u dan contact op met onderstaande contactpersonen

Redactie Alchemilla:

Astrid Bijster, (zie Bestuur)

Lisbeth van Lintel, T: 0228 517005,

E: l.van.lintel@ivn-westfriesland.nl

Marga Scherer, T: 0228 586786,

E: m.scherer@ivn-westfriesland.nl

Joke Tilgenkamp, T: 0229 235101

E: j.f.tilgenkamp@ivn-westfriesland.nl

Hans Verhoeven, (zie Bestuur);

PR / Persberichten:

Toos Brink, T: 0228 512316,

E: t.brink@ivn-westfriesland.nl

Zondagactiviteiten:

Frieda Bus, T: 0228 541489,

E: f.bus@ivn-westfriesland.nl

Scholenwerk:

Henk Lanting, (zie Bestuur)

Exposities:

Beppie van der Wegen, T: 0228 322338,

E: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl

IVN website:

Rob den Hartog, (zie Bestuur)

Vaarexcursies:

Theo Ruiter, T: 0228 515797,

E: th.ruiter@ivn-westfriesland.nl

Weidevogelwerkgroep:

Geert Pietersen, T: 0228 523565,

E: g.pietersen@ivn-westfriesland.nl

Knotwerkgroep:

Rob Rijswijk, T: 0228 561642,

E: r.rijswijk@ivn-westfriesland.nl

Ecowerkgroep:

Louis van Wegen, T: 0228 316825,

E: l.van.wegen@ivn-westfriesland.nl

IJsvogelwerkgroep:

Douwe Greydanus, T: 0228 720119,

E: d.greydanus@ivn-westfriesland.nl

Inventarisatie Streekbos:

Beppie van der Wegen, (zie Exposities)

Werkgroep Egboetje: Adri Bozelie, (zie Bestuur)

Cursussen: Astrid Bijster (zie Bestuur)

Laatste (voor)woord

Tjalling James

Het is niet altijd gunstig het laatste woord te hebben en het lijkt erop dat dit mijn laatste voor-woord zal zijn. Tijd voor een verse voorzitter, tijd voor de toekomst.

Na meer dan 60 schrijfsels, past nu meer een nawoord in de eerste Alchemilla van 2013; in april 1995 dacht ik nog mij eerst maar eens te verdiepen in alle activiteiten van het IVN en alle werkgroepen te gaan bezoeken, alvorens een vooruitblik te geven met een beleidsvisie op de koers van onze afdeling. De koers was al bepaald, al kon niemand die tevoren zo duidelijk zien.

Het IVN werd ingehaald door de feiten, door de ontwikkelingen en door het enorme enthousiasme van vele vrijwilligers. De visie voor de toekomst is nog steeds niet gemaakt. De afdeling West-Friesland bleek een trein in beweging te zijn en is langzamerhand een hogesnelheidstrein geworden die toch overal onderweg stopt. Ik ben erop gesprongen en heb me laten meevoeren.

Onderweg zijn er wat (voor mij) nieuwe themawagons aan gekoppeld: een natuurgidsencursus, een fluisterboot, een Streekbos Paviljoen, een Egboetje, twee nieuwe NME centra, 4 lustra, een glossy Alchemilla, steeds grotere exposities, uitbreiding van excursieterreinen (Vooroever, Naviduct, waterbergingen, uitbreiding Streekbos, Ecoproject, etc.).

Beleid maken is beleid uitvoeren, en snel bepalen waar je wel of niet aan meedoet. Nee zeggen is er eigenlijk niet bij. Toch laten we wel af en toe iets schieten, zoals het natuurontbijt of iets specifiek doen in de Groene maand.

Ach, zolang we ons normale programma voortzetten, valt dat helemaal niet op. Lees maar in de jaarverslagen wat er wel is geïnventariseerd, geëxposeerd, georganiseerd, beschermd, geknot, gedrukt, gelezen, gezien, gedaan, ontvangen, gearrangeerd en genoten. We houden ons bezig met allerlei natuuractiviteiten, omdat werken aan een gezond leefmilieu belangrijk is voor onszelf, voor kinderen en voor alle anderen. Dat is de officiële formulering.

Prachtig vind ik het als een groepje kinderen tot hun ellebogen in een molshoop wroet en om het hardst roept dat ze ook een regenworm willen vasthouden. Of mensen opeens met hele andere ogen het landschap zien en bewust vogels horen.

In werkelijkheid doen we die educatie van natuur en milieu allemaal ook, omdat het voldoening geeft, omdat we het samen doen en omdat we het gewoon ontzettend leuk vinden om te doen. Zolang iedereen dat uitstraalt, is iedere minuut die eraan besteed wordt een geluksminuut. En daar kunnen we een heleboel van gebruiken.

Ik wens iedereen natuurlijk heel veel gelukstijd in 2013 en daarna.

Vet-Gave actie van restaurant IJgenweis en IVN West-Friesland

Hans Verhoeven

Omdat er veel vraag naar was heeft restaurant IJgenweis in het Streekbos Paviljoen samen met IVN West-Friesland de Vet-Gave actie om afgewerkt frituurvet en bakolie op een verantwoorde manier af te voeren weer nieuw leven ingeblazen.

Vooraf met de feestdagen wordt er thuis veel gefrituurd en gebakken. In het bijzonder frituurolie wordt nogal eens door het toilet gespoeld wat vroeg of laat ergens een verstopping oplevert in het afvoersysteem. Een andere manier is het dumpen van vet en olie in de grijze container. Uiteindelijk komt het ergens in het milieu terecht terwijl het prima milieuvriendelijk kan worden hergebruikt.

Bij restaurant IJgenweis in het Streekbos Paviljoen staan 2 grote vaten voor het dumpen van oud frituurvet en bakolie die gratis worden geleegd. Omdat het gescheiden wordt ingeleverd kan het ook verantwoord worden verwerkt. Marco Nooder heeft aangeboden om deze containers ter beschikking te stellen aan de bevolking van West-Friesland om hun afgewerkte bakolie en frituurvet ook hierin te storten.

Het IVN West-Friesland dat zijn ontvangstruimte naast het restaurant heeft wil hier graag aan meewerken. Dit moet natuurlijk wel met enige discipline gebeuren anders wordt het een flop. Wat zijn de regels? Het vet en de olie moeten persoonlijk worden overgedragen in het restaurant of in het bezoekerscentrum van het IVN West-Friesland tijdens de openingstijden. Als er niemand aanwezig is zet deze spullen dan niet voor de deur in verband met vandalisme. De bakolie (geen andere olie!) moet in gesloten plastic flessen worden aangeleverd en het frituurvet, gestold, in melkpakken. Andere vormen van verpakking worden niet geaccepteerd!

De openingstijden van restaurant IJgenweis zijn: de gehele week van 10 tot 22 uur behalve op dinsdag. De openingstijden van het bezoekerscentrum van het IVN West-Friesland zijn minimaal elke dinsdag van 10 tot 16 uur en zondag van 13 tot 17 uur. Adres: Streekbos Paviljoen, Veilingweg 21, 1611 BN Bovenkarspel.

Van de bestuurstafel

Gé Kenter

Enkele zaken die besproken zijn in de afgelopen bestuursvergaderingen.

Verhuizing expositieruimte. De Incoteczaal is anders ingericht: de tentoonstelling is naar beneden verplaatst, waardoor deze beter toegankelijk is voor het publiek. Deze opstelling is meer werkbaar voor de IVN-ers, die daar op zondag aanwezig zijn. Zij hoeven dan niet boven en beneden in de gaten te houden. Daar komt bij dat IJgenweis steeds meer gebruik maakt van de bovenzalen, waarbij zij steeds alles van de tentoonstelling opzij moeten schuiven. De bovenzalen zullen nu meer gebruikt gaan worden voor workshops, vergaderingen en andere bijeenkomsten. De benedenruimte is op professionele wijze omgetoverd tot een prachtige expositiezaal waar op dit moment de spinrententoonstelling is te zien.

Vermindering, stopzetten subsidies. De gemeente Hoorn wil in de toekomst de subsidie stopzetten. Uiteraard hebben wij hier bezwaar tegen aangetekend, maar dit mocht niet baten. MAK Blokweer, MEC De Witte Schuur en IVN hebben om die reden de koppen bij elkaar te gestoken om samen bij de Westfriesse gemeenten aan te kloppen voor subsidie voor NME scholenwerk op basis van inwoneraantal.

Poging terugvragen energiebelasting. Als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) heeft IVN, onder overlegging van de jaarafrekening van het energiebedrijf, recht op teruggave van de helft van de daarop berekende Regulerende Energiebelasting (REB). Voorheen ontvingen wij over ons energieverbruik in de Terp jaarlijks zo'n € 200,- á 250,- van de Belastingdienst terug. Helaas hebben wij nu geen recht meer op deze teruggave, omdat ons energieverbruik in het Streekbos Paviljoen via tussenmeters door

het Recreatieschap West-Friesland (RSW) aan ons wordt berekend. Dus niet meer rechtstreeks door het energiebedrijf. Door ons onderzochte alternatieven om toch nog voor deze teruggave in aanmerking te komen, bleken geen soelaas te bieden.

Nieuw onderkomen IVN-schuit. Theo Ruiter heeft een ontwerp gemaakt voor een nieuw onderkomen voor onze IVN-schuit. Deze zou kunnen liggen onder het grote, in het water uitstekende deel van het buitenterras van IJgenweis. Een besluit hierover bij het RSW nog niet genomen. Kortom, hier is het laatste woord nog niet over gesproken.

Huidige computers vervangen. Onze desktop PC raakt steeds meer aan de grenzen van zijn capaciteit, waardoor o.a. de snelheid te wensen overlaat. Ook is deze PC niet geschikt om naar een nieuwer operating system te upgraden. Regelmatig hebben wij problemen op ons netwerk doordat deze PC met Windows XP en onze laptop met Windows Vista instabiel gedrag vertonen. Het bestuur heeft besloten om in de loop van 2013 tot een gelijktijdige vervanging van de apparatuur over te gaan. Tot zo lang moeten we ons maar even behelpen met de huidige apparatuur.

Samenwerken met KNNV. Wij willen mogelijkheden bespreken voor nauwere samenwerking met de KNNV afdeling Hoorn. Tjalling James gaat orientatiegesprekken voeren met de voorzitter van de KNNV, Jan Duif. Wordt dus vervolgd.

Oeverwaluwand. In de nabije toekomst willen wij bekijken of wij mee kunnen werken aan het opzetten van een oeverwaluwand nabij Waterberging De Ven in Enkhui-zen. Dit gaat in samenwerking met de Landschap Noord-Holland en de Fa. Scholten. De kosten voor deze wand zou in drieën kunnen worden gedeeld.

Landelijk voorzitter van het IVN Peter Visser heeft op dinsdag 16 oktober een bezoek gebracht aan IVN West-Friesland. Op die dag was er volop activiteit in het Streekbos Paviljoen. Er waren schoolklassen bezig met een natuurcircuit. Alle ruimten werden benut, er waren veel vrijwilligers. Peter Visser heeft ons op deze manier in vol bedrijf meegemaakt. Er was voldoende tijd voor uitwisseling tussen het bestuur en Peter Visser en ook was er tijd om het natuurcircuit te bekijken en mee te maken.

Foto: Astrid Bijster

Toppers kijken op het IJsselmeer!

Vanwege het grote succes van de vorige vogelvaartochten worden er voor het vijfde jaar een tweetal excursies georganiseerd. We varen met de MS Friesland (voormalige veerboot naar Terschelling) het open water van het IJsselmeer op waar tienduizenden Toppereenden de winter doorbrengen. We gaan op zoek naar de grote concentraties Toppers en we bekijken vogeleiland de Kreupel, een hotspot voor rustende watervogels.

Tijdens de excursie vertelt Jan Marbus van de KNNV alles over het gebied. Tevens zijn er in het vooronder lezingen door verschillende vogelonderzoekers. Onder wie Mennobart van Eerden (Rijkswaterstaat, Waterdienst) die een verhaal houdt over de leefwijze en de aantallen van de Topper op het IJsselmeer en in Europa. Op de boot zijn deskundige vogelkenners die u op de vogels kunnen wijzen.

Zaterdag 9 en zondag 10 maart 2013, € 22,- p.p. Haven Enkhui-zen. Meer informatie en opgeven kan op www.fogol.nl of bel 06 30021816

Wetenswaardigheden uit ons werkgebied

Hans Verhoeven

8 oktober 2012

Bij thuiskomst ontdekte mevrouw Mantel dat er iets over het pad liep aan de Dijkweg 236 in Andijk. Ze riep haar man Piet er bij en samen keken ze naar een prachtige Chinese wolhandkrab van 25 cm. Douwe Greydanus werd er bij geroepen en hij doet hier verslag.

Wolhandkrabben leven in zoet water en hebben hun naam te danken aan een wolafzetting bij de scharen. De Chinese Wolhandkrab is een exoot die ook in het IJsselmeer voorkomt. In 1912 is de Chinese wolhandkrab voor het eerst gesignaleerd in de Duitse binnenwateren. Niet veel later zijn ze ook in Nederland ontdekt.

De wolhandkrab werd meegevoerd in het ballastwater van lege vrachtschepen afkomstig uit het oosten. Schepen loosden dat ballastwater in de havens en dus ook de krabben. Het werd een plaag voor vissers want ze beten hun fuiken kapot. Ze kunnen ook voor grote schade zorgen aan dijken en rietkragen, waarbij ze wel gaten graven van 1 meter om te verschalen.

Ze eten alles wat ze tegen komen en dat is voor inheemse soorten een bedreiging. De krabben zijn nu op weg naar de kust om in het najaar te gaan paaien in brak water. Ze kunnen wel 12 km per dag afleggen over land. Door vissers

worden ze als welkome bijvangst gevangen omdat men ontdekte dat Aziaten het een lekkernij vinden.

11 november 2012

Zondagmiddag, mooi weer, dus lekker een eindje wandelen. Al een tijd niet in het Nassaupark (Bovenkarspel) geweest. De herfstkleuren zijn nog altijd mooi en de lage middagzon zorgt voor een prachtig kleureffect.

Zo komen we bij de ingang van de ijsbaan. Daar staat een grote cluster Gelderse roos. Ze staan er prachtig bij, dus maar een foto van de trossen bessen gemaakt. 'Wat zit daar boven in de boom?' wordt er gevraagd.

Tja en dan komt de adrenaline vrij: Pestvogel! Het bleken er 6 te zijn. Lekker boven in de boomtop 10 minuten blijven zitten en daarna even de maag vullen met een bes of 10. Daarna weer rustig naar boven. Ik kon aan voorbijgangers een hoop nieuwe informatie kwijt. Ze broeden in oude bossen van het noordelijk deel van de taiga in Scandinavië en Rusland. Omdat het daar in de winter erg koud wordt en er soms minder voedsel aanwezig is vertrekken de vogels soms massaal naar betere voedselplekken en dan zijn ze soms hier te zien. In de Middeleeuwen volgde soms een pestepidemie na het verschijnen van deze vogels dus kregen ze de naam Pestvogel.

De volgende 3 dagen zijn ze op deze plek ook nog gezien met een maximum van 12 exemplaren. Ook uit Hoorn

Chinese Wolhandkrab Foto: Douwe Greydanus

Pestvogel

Foto: Hans Verhoeven

Activiteiten van het IVN in het laatste kwartaal van 2012

Frank Pennekamp

(uittreksel van een groter verslag)

9 september 2012: Open monumentendag 2012 van de gemeente Stede Broec

Vanaf april waren er al voorbereidingen over het landelijke thema 'Groen van toen' en eind mei waren de plannen concreet. Een vaartocht en een fototentoonstelling. Over het eerste was het al snel duidelijk dat wij hier hulp bij nodig hadden.

Het IVN West-Friesland en Staatsbosbeheer werden benaderd. Dit bleek een goede zet te zijn. Wat een fantastische samenwerking. Niet alleen de kennis over de natuur van deze organisaties maar ook op organisatorisch vlak regende het tips en adviezen.

De fototentoonstellingen zijn uitgegroeid tot vier thema's. De eerste hebben we gebruikt als hoofdthema namelijk 'Om de lande', foto's over het om de lande gaan, hier zaten mooie plaatjes tussen. De tweede ging over luchtfoto's van de polder en een derde over de monumentale bomen in de gemeente Stede Broec. Als vierde de ontstane geschiedenis van West-Friesland en de dorpen van Stede Broec. Dit nam de gehele voormalige filmzaal van café de Paus in beslag. In deze filmzaal waren ook nog twee stands ingericht door het IVN en Staatsbosbeheer.

Het was prachtig weer: 24 graden en weinig wind. Alle schuiten liggen klaar, de gidsen staan enthousiast te wachten en kwart voor elf staan er al genoeg mensen om

de eerste schuit te laten varen. We werkten met nummers; zo konden we zien hoeveel mensen er gingen varen en ook om het gecontroleerd laten verlopen als het te druk zou worden. De aanloop van mensen liep mooi verspreid over de hele dag zo dat deze problemen uitbleven.

Er zijn 230 nummers uitgegeven maar er zijn ook nog enkele verstekelingen waargenomen. Deze waren ingestapt zonder nummer, dus het aantal zal rond de 240 mensen voor de rondvaart zijn geweest.

Het totaal aantal dat op de monumentendag was is ongeveer op vierhonderd geschat, niet iedereen had tijd of zin om te varen. De mensen die wel gevaren hadden waren zeer enthousiast.

Enkele reacties: de route was mooi, ik wist niet dat we zoveel natuur hadden, de gids vertelde het zo mooi, die bordjes met landnamen, het bordje wak met de schaats.

Het uitstapje naar de waterberging was ook zeer geslaagd, aannemer Zwart had voor deze dag nog even zestig meter rijplaten neergelegd zodat iedereen met schone schoenen de top wist te bereiken van de uitkijkuvel van 'de weel', dit werd zeer gewaardeerd door ons en het publiek.

Hans Verhoeven

22 september 2012: Dag van de Dijk

Omdat de werkzaamheden aan de dijk Enkhuizen-Hoorn zijn afgerond werd door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een programma aangeboden vol sportieve en culturele activiteiten langs deze dijk.

Het IVN heeft op deze zaterdag samen met de KNNV een vogelspotlocatie opgezet bij de meeuwenkolonie 'de Nek' in Schellinkhout. Met 4 telescopen en een aantal kijkers hebben Jan en Ina Marbus, Fred Weel en Hans Verhoeven van 10.30 tot 16.00 uur passanten de gelegenheid gegeven om naar vogels te kijken en uitleg te geven over deze vogelplek met zijn bewoners en gelegenhedsaanwezigen.

Het was prachtig zonnig weer en gedurende de hele dag zagen we buien om ons heen vallen. Er stond wel een harde wind. We zijn direct gaan noteren wat er allemaal te zien was en deze lijst sloten we af met 52 soorten.

Krenten in de pap waren honderden Goudplevieren, een Sperwer en twee Boomvalken. Dat het trektijd was lieten veel vogels goed zien. We hebben veel groepjes Boerenzwaluwen over zien komen en ook de Graspiepers lieten zich niet alleen zien maar ook horen. Een Bruine kiekendief ging ook zuidwaarts. De hele dag kwamen er groepen eenden binnen waaronder veel Smienten.

Ongeveer 50 wandelaars en fietsers hebben aandacht aan de vogels geschonken en werden bijgepraat door de natuurgidsen. Om een uur of 3 werden we nog verrast door een langs de dijk trekkende Kolibrievlinder die het moeilijk had met de harde wind. We vonden het een geslaagde dag en konden onze verenigingen leuk promoten.

Adri Bozelie

23 september 2012: Open dag Egboetje

Op deze 2e Open Dag van onze dependance konden we weer vele bezoekers verwelkomen. Complimentjes hebben we ontvangen over het knusse gebouwtje zelf, de mooie bijenexpositie, en de (herfst)aankleding.

Voor de wandel- en vaarexcursies was zoveel belangstel-

ling, dat bij terugkomst van de gidsen en schippers deze meteen al wel weer konden vertrekken met een nieuwe groep. Vele ouders en kinderen kwamen enthousiast terug van de uitgezette speurtocht. Ook de kleurplaten en de IVN-vouwhoeden waren bij de kleintjes in trek.

Onze "eigen" imker had het druk aan zijn informatiekraam, en zijn (ook een beetje onze) echte Egboetshoning vond dan ook gretig aftrek.

De zeer overzichtelijke boekenmarkt had aan belangstelling en vrijwillige opbrengst al helemaal niet te klagen. Er zijn meerdere bezoekers geweest die meer dan 3 uur bij onze Open Dag hebben doorgebracht.

En waar houd je een Open Dag voor? Presenteren, enthousiasmeren, en adverteren. Aan bekendheid bij Thomas van Hulsen Catering Medemblik dus geen gebrek. Door hen werden we de avond vooraf opgebeld dat ze zouden kunnen zorgen voor 6 schalen met hapjes. Nou, die werden bezorgd, zagen er prachtig uit, en waren superheerlijk.

Wat een presentatie voor het IVN! Zelfs een grote groep zgn. 'cowboy-klootschieters' uit Hauwert, die buiten de poort vanwege Burendag onderweg waren, werden door de daar aangeboden hapjes zo verleid, dat ze toch maar even binnen kwamen kijken. En leuk dat ze het vonden !!! Thomas, en de maaksters Marga en Hanneke, alsnog heel hartelijk bedankt.

Daarnaast kregen we ook zomaar een prachtig presentje van de familie de vries uit Hauwert. Een verlaten, 4 etages hoog opgebouwd, wespennest in een vogelhuisje met openslaand voordeurtje. En dan eerst nog vragen of wij dat zouden willen hebben. Nu reken maar! En ze hebben het zelfs dezelfde dag nog gebracht!

Al met al, een dag om op terug te kijken. Zoveel enthousiasme en meedenken!

Astrid Bijster

6 oktober 2012: Jubileumafsluiting in het Dijkgatsbos

In 2012 vierden we het hele jaar het 40-jarig bestaan van IVN West-Friesland. Er verscheen een Alchemilla Jubileumuitgave 2012 met daarin een Kroniek van 40 jaren IVN West-Friesland. En op 21 en 22 april vierden we ons jubileumweekend met een symposium en receptie voor leden en genodigden en een publiekdag met allerlei activiteiten. In het voorjaar werd besloten dat de jubileumcommissie in het najaar nog een jubileumuitje zou organiseren. Tijdens een roerige vaartocht met onze eigen fluisterboot door de Weelen met een wat ongewone route dwars door de wildernis werd het jubileumuitje geboren.

De jubileumcommissie en het bestuur waren samen aanwezig tijdens deze vaartocht, de enige getuigen waren blaarkoppen, die vast niet vaak een boot in hun sloot zien.

Het uitje van 6 oktober kwam helemaal in het teken te staan van 'terug in de tijd'. De eerste excursies van IVN West-Friesland vonden plaats in het Dijkgatsbos. Het Streekbos bestond nog niet. Al snel kwam de jubileumcommissie dankzij Tjalling op het spoor van de Zorgboerderij Dijkgatshoeve.

Van daar uit konden we een aantal excursies organiseren door het Dijkgatsbos, waaronder een nostalgische excursie.

Er is een ontvangstaal en we werden daar helemaal ver-

zorgd. Op de Zorgboerderij Dijkgatshoeve (tussen Dijkgatbos en Robbenoordbos), wonen mensen met een verstandelijke/psychosociale beperking die actief meewerken op de boerderij. Zij zorgen voor de melk/zoog/vleeskoeien, een biologische groenten- en bloementuin en een winkeltje waar zelfgemaakte producten worden verkocht zoals karnemelk, boter en kaas.

Het programma begon om 13.00 uur met koffie, thee en een gebakje. Het leuke was dat er naast veel actieve leden, ook een aantal leden waren, die we niet vaak zien. Ook ons erelid Wim Jongejans was helemaal uit Limburg gekomen om er bij te kunnen zijn. Tijdens de koffie en thee heette Nico Bregman iedereen welkom in een toespraakje met een historisch tintje en kregen achtereenvolgens onze voorzitter Tjalling en Klara Volwerk van de zorgboerderij het woord. Daarna was het tijd voor de excursies.

Er was keuze uit 4 excursies: een landschapsexcursie met Tjalling, een paddenstoelenexcursie met Aldert Gutter, een nostalgische excursie van Nico en een rondleiding over de boerderij met Klara Volwerk. Alle excursies waren erg leuk, dat was nog moeilijk kiezen. Zelf (Astrid) ben ik met Nico meegegaan.

Bij terugkomst was er keuze tussen allerlei lekkere soorten vruchtensappen en stukjes kaas. Erg lekker.

Vervolgens was het de beurt aan het opdrachtencircuit dat Nico en Astrid samen hebben gemaakt. In het voorjaar hadden ze vele uren en dagen, weken zelfs werk gehad met het maken van de Kroniek. Nu hadden alle aanwezigen

de Kroniek nodig om 40 antwoorden te vinden op geschiedenisvragen van IVN West-Friesland. Het leuke daarvan was dat de geschiedenis zo echt ging leven, iedereen de originele oude posters en foto's kon zien en dat Nico en Astrid de voldoening kregen dat de Kroniek niet voor niets is gemaakt. Ook het maken van het opdrachtencircuit kostte weer aardig wat tijd. Alle opdrachten hingen op panelen en werden goed bekeken.

Na het invullen van de antwoorden was er vrije tijd voor iedereen om naar buiten te gaan en de tuin te bekijken of eventueel naar de stallen te gaan. Bij terugkomst was het tijd voor de stampottenmaaltijd.

Er was keuze tussen 3 stampotten, maar een beetje van alles kon ook. Heerlijk was het allemaal. Alles kwam zoveel mogelijk van de boerderij. Er was ook nog ijs als toetje.

Na het eten werden de goede antwoorden doorgenomen van het opdrachtencircuit. Sommigen vonden een prijsje onder hun stoel. Al met al een hele geslaagde dag, dat jubileumuitje. Het programma was afwisselend. Wij, de jubileumcommissie, kregen een hoop complimentjes. Daar waren we erg blij mee. Bedankt namens de jubileumcommissie, die voor dit uitje bestond uit Hans Verhoeven, Toos Brink, Nico Bregman en Astrid Bijster. Het verslag is gemaakt door laatstgenoemde.

Het was weer een hoop werk, voor ons alle vier, maar het was het allemaal waard.

Foto's van deze activiteiten staan op de middenpagina

Jaarplanning cursussen 2013

Astrid Bijster

Voorlopige Jaarplanning Cursussen 2013

In 2013 wordt er een start gemaakt met de organisatie van korte verdiepingscursussen. We beginnen voorlopig met een **Vogelcursus**, een **Plantencursus** en een **Landschapscursus**. Als het goed gaat en er inderdaad belangstelling is voor korte cursussen, zullen de komende jaren diverse korte cursussen over allerlei onderwerpen worden opgezet.

Verder geven we dit voorjaar een **groencursus in Schagen** en geven we in april in onze eigen Streekbospaviljoen een **cursus Scharrelkids**.

Tenslotte zal het komende jaar de nieuwe **natuurgidsencursus**, die in januari 2014 begint, helemaal gestalte krijgen.

Praktijkcursus vogels kijken 2013

Als vervolg op de Groencursus gaan we de theorie in praktijk brengen in 3 lessen verspreid over het jaar 2013. Onder leiding van 2 docenten gaan we kijken in verschillende biotopen op verschillende locaties in de omgeving van het Streekbos. Dat betekent dat we ook uitstapjes maken op de fiets. Elke docent neemt maximaal 8 cursisten mee gedurende een 2 uur durende excursie en daarna wordt alles wat is waargenomen nog eens doorgenomen tijdens een kop koffie of thee in het Streekbos Paviljoen. De gekozen data voor 2013 zijn: **zaterdag 13 april, 8 juni**

en 28 september. Buiten de verschillende biotopen zien we ook verschillen tijdens de seizoenen.

Aanvang van de excursies is 7.00 uur en rond 10.00 uur sluiten we af.

We gebruiken determinatiegidsen en verrekijkers (deze zijn eventueel te lenen). Ook aantekenboekjes dient u bij de hand te houden. Onderweg gaan we geen koffie/thee drinken. Zorg dat u warm gekleed bent en regenkleding in een rugzak is geen overbodige luxe.

Kosten: Leden € 20,-- en niet-leden € 30,--.

Voor opgave en informatie kunt u terecht bij Hans Verhoeven tel. 0228 515137.

Plantencursus

Tijdens de eerste korte plantencursus willen we een paar avonden in juni oefenen met het herkennen van plantenfamilies en het determineren van planten met behulp van een flora. Determineren van planten is best lastig vanwege de vele termen, waar je mee te maken hebt. Ook tijdens de natuurgidsencursus is er weinig tijd om hiermee te oefenen. *Nadere informatie over de cursus volgt in de volgende Alchemilla.*

Landschapscursus

De korte landschapscursus zal in het najaar plaatsvinden. Op 30 juni vindt een fietstocht plaats langs Streekbos, Andijk en de Weelen. Geïnteresseerden voor de cursus

kunnen op 30 juni al mee op de fiets.

Ook over deze cursus volgt de nadere informatie in de volgende Alchemilla.

Scharrelkids

Verder willen we de cursus **Scharrelkids** gaan geven. Dit is een cursus, die in het Landelijke IVN is ontwikkeld. De cursus Scharrelkids is bedoeld voor (groot)ouders en (klein)kinderen in de leeftijd van 4 tot ongeveer 12 jaar. Het doel van de cursus is samen met je kind de natuur ontdekken. Maar wat ga je dan doen in de natuur met je kind? De cursus bestaat uit een paar cursusavonden voor de (groot)ouders en een paar zaterdagen om te oefenen met de kinderen erbij.

Data:

1e bijeenkomst dinsdag 9 april van 19.30-22.00 uur: alleen voor ouders en grootouders

2e bijeenkomst zaterdag 13 april van 10.00-12.00 uur (inloop vanaf 9.30 uur met koffie en thee): buitenactiviteit voor (groot)ouders en (klein)kinderen

3e bijeenkomst dinsdag 16 april van 19.30-22.00 uur: voor ouders en grootouders

4e bijeenkomst zaterdag 20 april van 10.00-12.00 uur (inloop vanaf 9.30 uur) buitenactiviteit en afsluiting voor (groot)ouders en (klein)kinderen.

Het wordt dus een compacte cursus. De cursus kost € 22,50 per volwassene (incl. de kinderen). Dat is inclusief koffie, thee, koek en limonade voor de kinderen en ook inbegrepen is een boekje dat alle deelnemers na afloop van de cursus krijgen. Meer informatie over de cursus Scharrelkids staat ook op de website Scharrelkids. Maximum aantal volwassen deelnemers is 20.

Opgave voor deze cursus bij Astrid Bijster: a.bijster@ivn-westfriesland.nl, tel: 0229-275673

Maar we beginnen met een **speciale Groencursus in Schagen**. De Groencursus in Schagen is bedoeld om het NME centrum de Groenling te ondersteunen. De Groenling is een vrijwilligersorganisatie, maar kampt momenteel met te weinig actieve vrijwilligers om veel NME te geven. De Cursisten worden donateur van de Groenling en (tijdelijk) lid van IVN West-Friesland. Waarschijnlijk in een soort werkgroep" de Groenling".

De toekomst moet uitwijzen of deze werkgroep uitgroeit tot een zelfstandige IVN afdeling "De Groenling" in Schagen, of dat er een aparte werkgroep bij onze afdeling blijft of helemaal niet. Het kan dus nog alle kanten op. Maar voorlopig schuiven we tijdelijk op naar het Westen.

Bijzonder in deze Groencursus is dat er een les Strand en Duin in zit, die wordt gegeven door IVN Noord-Kennemerland. Het wordt dus op deze manier een gezamenlijke cursus van twee IVN afdelingen en de Groenling natuurlijk. Omdat het nog vroeg in het voorjaar is worden de lessen over insecten en paddenstoelen later in het jaar gegeven. Cursusdata zijn maandagen 4 maart (landschap), 11 maart (vogels), 18 maart (strand en duin), 25 maart (bomen) en 8 april (planten). De excursies zijn op zaterdagen 16 maart (landschap en vogels), 23 maart (strand en duin), 13 april (bomen en planten) en op vrijdagavond 19 april afsluitende excursie in het Zwanenwater, waarna met hapje en drankje de getuigschriften worden uitgedeeld.

De lessen zijn in de Nieuwe Nes in Schagen.

Deze cursus is met name bedoeld om cursisten uit Schagen en omgeving enthousiast te maken om actief te worden bij de Groenling.

Verder zal het cursusteam actief aan de slag gaan/blijven met de organisatie van de **Natuurgidsencursus**, die in **januari 2014** van start gaat. De natuurgidsencursus duurt tot en met juni 2015 en leidt op tot het officiële diploma natuurgids. Meestal wordt een jaar van tevoren met de organisatie gestart. Nu was dat vanwege de DOP cursus zelfs al eerder. Het cursusteam bestaat uit Ria de Graaf, Beppie van der Wegen, Henk Lanting, Ofra Carmi en Astrid Bijster.

De laatste 3 hebben 5 jaar geleden de DOP gevolgd en waren ook betrokken bij de organisatie van de vorige natuurgidsencursus. Het vierde lid van het vorige cursusteam Hans Verhoeven wil ons nog bijstaan als dat nodig is. Een mengeling van oude en nieuwe cursusteamleden is ideaal voor een nieuwe natuurgidsencursus. Voorts zijn veel IVN leden betrokken bij de natuurgidsencursus als docent, mentor of als kookploeg tijdens onze werkweekenden op Texel.

De eerste cursist heeft zich al aangemeld en er zijn al een paar mensen, die nadenken of ze deel gaan nemen aan de natuurgidsencursus.

Wie interesse heeft kan dat nu al kenbaar maken bij Astrid Bijster.

Provinciale Werkgroep DKV

Voorlopige planning voor 2013:

Zaterdag 2 maart 2013: Informatie-uitwisseling over de natuurkoffer

Deze koffer is al in gebruik bij IVN Amsterdam en IVN Noord-Kennemerland. Deze twee afdelingen bundelen hun ervaringen op deze uitwisselingsdag. IVN West-Friesland wil ook graag een dergelijke natuurkoffer in gebruik nemen, bedoeld om ermee langs te gaan in verzorgingstehuizen. Om ouderen de natuur te laten ervaren/voelen. Vaak komen hiermee oude jeugdherinneringen boven.

Verder zijn er nog plannen voor een trainingsdag met als thema **waterkwaliteit** (water is het landelijke thema van het IVN in 2013), een trainingsdag om te oefenen met het thema **duurzaamheid** in excursies, een informatieavond over de **nieuwe IVNcursus Tuinreservaten** (die we als IVN West-Friesland ook kunnen oppakken), en mogelijk een herhaling van de trainingsdag **Actieve Natuurverkenning**.

Zodra meer bekend is over deze activiteiten verschijnt er een uitnodiging in de Alchemilla en wordt deze ook via het secretariaat verspreid naar actieve IVN gidsen.

Voor alle cursussen en de activiteiten van werkgroep DKV kunnen geïnteresseerden zich melden bij Astrid Bijster. Ook voor informatie over cursussen:

a.bijster@ivn-westfriesland.nl Tel: 0229-275673

Opgave via de website wordt voor alle cursussen ook mogelijk gemaakt.

Tips voor het geven van een leuke excursie met veel eigen inbreng van het publiek

Astrid Bijster

Dat hebben we geleerd tijdens de trainingsdag **Actieve Natuurverkenning voor natuurgidsen** op 20 oktober in ons eigen Streekbos. De trainingsdag was georganiseerd door de werkgroep DKV in Noord-Holland en werd gegeven door Ton Lommers.

Ton Lommers is onder meer bekend van de boekjes "Dat prikt" en "Takkenwerk". Voorts heeft hij veel ervaring in het onderwijs en het natuurgidsenwerk en wil alle natuurgidsen graag laten ervaren dat deelnemers aan een excursie op een actieve wijze betrokken kunnen worden bij het "buiten-gebeuren" en zó een excursie echt mee-maken!

De trainingsdag werd bijgewoond door natuurgidsen van verschillende IVN afdelingen uit Noord-Holland.

Tijdens de trainingsdag gingen we antwoorden zoeken op vragen als:

- Hoe daag je je publiek uit om een inbreng te hebben in de wandeling?

- Hoe voorkom je een "museumgids-aanpak"? Daarmee bedoelt Ton een manier van gidsen, waarbij alleen de gids aan het woord is en vaak ook nog niet inspringt op actuele waarnemingen.

- Hoe maak je van het buitengebeuren een gezamenlijk avontuur voor jong en oud?

Na een korte inleiding binnen verzorgde Ton een "voorbeeldexcursie" buiten. We hebben geoefend met allerlei voorbeelden van excursies, waarbij het publiek (dat waren wij, de deelnemers aan de training) actief bij de excursie betrokken werden.

We moesten onder andere voorwerpen verzamelen, die iets met elkaar te maken hadden. En om de beurt uitleggen, waarom we deze voorwerpen verzameld hadden. Ook kregen we briefjes met een bepaalde rol tijdens de wandeling. Na afloop moesten we raden, wie welke rol had. Marianne en ik waren kinderen en dat heb ik geweten. Net toen ik door een plas wilde lopen (want dat doen kinderen) sprong Marianne er net voor mijn neus middenin. Mijn broek was drijfnat

. Maar de rol was wel overtuigend.

Na de voorbeeldexcursie gingen we weer naar binnen en hebben over de goede en zwakke kanten van de presentatie uitgebreid nagepraat. Er werden uitgangspunten voor actieve natuurverkenning geformuleerd. Vervolgens gingen wij buiten zelf aan de slag om enkele uitdagende activiteiten tijdens een "publieksexcursie" te bedenken en uit te voeren.

We werden daarvoor in een paar groepen verdeeld. Iedereen probeerde op een originele manier een paar activiteiten te bedenken, waarbij de andere deelnemers als toehoorders actief betrokken werden. Na afloop werden de activiteiten steeds besproken.

Het was wel jammer dat de dag wat uitliep, waardoor een aantal deelnemers aan de dag weer weg moesten en de afsluiting van de dag wat rommelig was.

Ton Lommers heeft al laten weten graag nog een keer terug te komen voor nog een trainingsdag Actieve Natuurverkenning. De werkgroep DKV gaat proberen deze dag voor het komende jaar nog eens te plannen. Ik kan alle natuurgidsen van harte aanbevelen om mee te doen.

Training actieve Natuurverkenning op 20 oktober met Ton Lommers

Foto: Astrid Bijster

Aandachtspunten voor actieve natuurverkenning:

Verwondering wekken: als gids niet meteen beginnen met vertellen, maar vragen stellen en laten ontdekken.

Vraag en laat antwoorden: vertel niet wat je anderen kunt laten ontdekken. Laat eigen ervaringen verwoorden, niet verklappen, ga als gids niet je kennis etaleren; Niet "denken" maar kijken! Gevoelens oproepen door ervaren.

Nooit zeggen: we gaan wat leuks doen of moois doen: of iets leuk is ervaart het publiek zelf wel. Geen aankondigingen. Breder kijken dan alleen de natuur, all inclusive met alles wat in de omgeving te ervaren is.

Avontuur en gezelligheid: iets lekkers uitdelen, zoals toastjes of muntthee maakt een excursie leuk. Neem een zeil van 2x3 meter mee. Doe boompjes verwisselen, spring over een plas.

Spannend presenteren: gebruik je stem spannend, praat zachtjes, laat pauzes vallen.

Van luis tot landschap: iedereen heeft zijn eigen aandachtsgebied en ziet zijn eigen details. Maar alles is interessant of het nu klein is, zoals insecten of groot zoals het landschap. Overhoor niet.

Houdingsecho: als je wilt dat je publiek iets doet, geeft dan zelf het goede voorbeeld, bijvoorbeeld voordoen, zoals kruipen of slootjes springen. Of juist niet, zoals van alles gaan plukken; Contacten leggen met de omgeving, bijvoorbeeld ga ergens liggen. Be"grijpen", "ont"moeting", waarnemen. Speelse elementen inbouwen is gewoon leuk, heeft niet met natuur te maken, maar maakt een excursie gewoon leuk. Fantasie een kans geven.

beleef de natuur!

19 Recreatieondernemers uit de Westfrieze Omringdijk mogen zich 'Ambassadeur van het landschap' noemen

Donderdag 13 december ontvingen deelnemers aan de cursus Ambassadeurs van het Landschap hun welverdiende certificaat. Zij kregen deze uit handen van Elvira Sweet, gedeputeerde Cultuur, Bestuur en Zorg van de Provincie Noord-Holland.

IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid - organisator van de cursus Ambassadeurs Landschap - organiseerde deze cursus. De slotbijeenkomst vond plaats in het Poldermuseum in Heerhugowaard. Vanwege de historische locatie in Heerhugowaard heeft ook de wethouder Cultuur van deze gemeente, Leo Dickhoff, de cursisten toegesproken.

De deelnemers hebben in de cursus kennis over landschap en natuur van Westfriesland opgedaan: over het ontstaan van het landschap, over de natuur- en cultuur. Docent was geografe Lia Vriend. De belangrijkste natuurwaarden van het gebied zijn aan bod gekomen onder leiding van de voorzitter van IVN-Westfriesland, Tjalling James. Beide docenten hebben de deelnemers inspiratie meegegeven om het bijzondere landschap meer te benutten voor recreatie en toerisme in de regio.

Als cursusopdracht hebben de deelnemende recreatieondernemers ook een route of arrangement rond het eigen bedrijf ontworpen met informatie over het ontstaan van het landschap, langs natuur en zichtbare landschap- en cultuurelementen. Dit product kunnen ze direct inzetten voor hun eigen gasten. Met het doorlopen van de cursus Ambassadeurs van het Landschap zijn de deelnemers opgeleid om hun gasten meer informatie over landschap en natuur door te geven, waarmee zij zich 'Ambassadeur' voelen. Een predicaat dat zij inzetten voor de promotie van hun eigen bedrijf en het prachtige landschap.

Onder de deelnemers is ook een wedstrijd gehouden met als inzet het beste product. De groep van Fruitbedrijf 't Keetje, Camping Appelhoek en Wandelen & Slapen (alle drie gevestigd in het zuidoosten van Westfriesland), kregen de meeste punten. Zij hebben een wandelarrangement met elkaar ontwikkeld dat vanaf maart te boeken is. Alle routes en arrangementen van de deelnemers zijn binnenkort te vinden via www.westfriezeomringdijk.nl

Deze cursus is een initiatief van IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, en is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van Provincie Noord-Holland.

Cursisten, Elvira Sweet, Leo Dickhoff, docenten
Foto: Steven Yperlaan

Cursussen

Astrid Bijster

Vanwege de organisatie van het jubileumfeest en alles wat daarbij kwam was er in 2012 nog niet veel tijd om nieuwe cursussen te ontwikkelen en te geven.

Uit de evaluatie van de groencursus van 2011 kwam dat er onder meer behoefte is aan verdiepingscursussen over allerlei onderwerpen. In 2013 zullen wel een aantal korte cursussen worden gegeven. Zie de jaarplanning 2013 voor cursussen.

Groencursus 2012: Na de zomer werd de groencursus van 2011 nog eens herhaald met dezelfde lessen en dezelfde docenten. De Groencursus is een basiscursus en bestaat uit 6 cursusavonden en 3 excursies. Onderwerpen die werden behandeld waren: insecten, planten, bomen, vogels, landschap en paddenstoelen.

Reden voor de herhaling van de groencursus was onder meer de reservelijst van cursisten, die over was van de vorige groencursus. In totaal hebben 20 cursisten de nieuwe groencursus gevolgd.

DOP cursus (Docentenopleiding voor de natuurgidsencursus):

Er heeft een team van IVN West-Friesland deelgenomen aan de DOP. De DOP is bedoeld voor cursusteams, die zich (gaan) bezighouden met de organisatie van de natuurgidsencursus. De cursus bestond uit 7 zaterdagen van maart tot en met november met steeds een docentendeel en een cursusdeel. Ria de Graaf en Beppie van de Wegen hebben uiteindelijk de hele cursus gevolgd en een getuigschrift gehaald. Astrid Bijster (tevens schrijver van dit jaarverslag) zat in het organiserende cursusteam, dat bestond uit leden van de werkgroep DKV uit Zuid-Holland en cursuscoaches Marian Kathman en Astrid Bijster (zit tevens in DKV werkgroep Noord-Holland).

In de functie van **cursuscoach** werd een eindpresentatie

van de natuurgidsencursus in Noord-Kennemerland bezocht en daarna de diploma-uitreiking. Het Cursushuis heeft twee keer een trainings- en uitwisselingsdag voor Cursuscoaches georganiseerd, waar ook aan werd deelgenomen door ondergetekende.

De **werkgroep DKV** in Noord-Holland bestaat uit een aantal IVN-leden van verschillende IVN afdelingen uit Noord-Holland. De werkgroep DKV verzorgde in 2012 een Oefendag Landschapsexcursie geven voor natuurgidsen in de Mijzenpolder door Tjalling James en Nico Bregman van IVN West-Friesland, een informatieavond over de cursus Scharrelkids, een oefenavond Natuurverhalen vertellen door Els Baars en een training Actieve Natuurverkenning door Ton Lommers.

Ria de Graaf en ik hebben ook nog een inspiratiedag "Natuurpaden maken" bezocht. Deze dag was georganiseerd door de werkgroep DKV in Zuid-Holland en vormt de basis voor een nieuw boekje van Ton Lommers.

Beppie en Ria krijgen getuigschrift deelname DOP van Peter Mol

Foto: Astrid Bijster

Boekenmarkt

Rob van der Wegen

Dit jaar heb ik de boekenmarkt overgenomen van Henk Lanting. Toen ik voor het eerst bekeek wat we allemaal hadden liggen bleek het heel veel te zijn: op 3 locaties pallets met boeken. Deze hebben we verzameld en allemaal bij Wil de Wit gebracht.

Samen met familie en vrienden heel veel uitgezocht en gesorteerd. Die zijn als partijen verkocht aan handelaren. Nu hebben we een partij over die voldoet aan onze eisen, leuk om te verkopen en die wat kan opbrengen.

Tijdens de Open Dag Waterrecreatie een markt gehouden en een leuk bedrag binnengehaald. Ook via de verkoop op Marktplaats en partijtjes wat geld binnen weten te halen.

Op 20 januari zal er in de Incoteczaal een wintermarkt worden gehouden. Als dit een succes is kunnen we misschien 2 keer per jaar een markt houden. Daarnaast houden we nog de verkoop op Internet.

Ik ben nog op zoek naar iemand die een webshop kan maken voor de verkoop van 2e hands boeken. Heeft u nog boeken over breng ze dan naar het Streekbos Paviljoen dan zorgen wij dat ze weer op het depot terecht komen om uit te zoeken.

Alle gevers hartelijk bedankt.

Knotwerkgroep

Jacobje Visser

Ook in 2012 is de knotploeg weer een flink aantal keren uitgerukt om op de mooiste plekken in West-Friesland bomen van hun zware takkenpruik te verlossen.

De groep blijft gestaag groeien met enthousiaste vrijwilligers. Dit heeft er zelfs toe geleid dat er tegenwoordig een wachtlijst is van 7 vrijwilligers om in de boom te mogen. Zou het helpen als meer knotbomen worden geplant in de regio zodat we elke week met ploeg knotters op pad kunnen? Het maakt in ieder geval wel dat we grote klussen in principe ook een beetje eenvoudiger aan kunnen dan in het verleden wel eens het geval is geweest.

In 2012 hebben we in totaal 7 ochtenden geknot, als de laatste klus op 15 december doorgaat tenminste. Eenmaal is het knotten afgelast wegens barre omstandigheden (-17° C met sneeuw, 's ochtends vroeg), dat hebben we de week erop weer ingehaald.

Één bomeneigenaar gaf aan dat hij de bomen (60 stuks) voortaan weer zelf wilde gaan knotten. Dat maakte dat we onverwacht vroeg door onze te bezoeken adressen heen waren in het voorjaar. Gemiddeld zijn we per klus met 10 personen aan de slag, bij grote klussen wordt aangegeven om massaal te komen, bij een geringer aantal bomen wordt vooraf aangegeven dat beperkte opgave gewenst is.

In 2012 zijn we een ochtend door 3 en twee ochtenden door één leerling van het Clusius College geassisteerd in het kader van de maatschappelijke stage. Vrijwilligers van de knotwerkgroep hebben daarnaast meegedaan aan het hooien in augustus en de landelijke natuurwerkdag in november in het Ecoproject.

In totaal hebben we 195 wilgen geknot in 2012. Er worden meestal weer slieten geplant als er een oude wilg uit de rij weg is gevallen. Afgelopen jaar zijn op deze wijze 2 nieuwe bomen (slieten) geplant. Zo houden we onze werkgelegenheid op peil.

Tussen het knotten door zijn we ook dit jaar door iedere bomeneigenaar op geheel eigen wijze getraakteerd op mooie verhalen, lekkere koffie met vaak zelfgebakken taart en de prachtigste uitzichten op het Westfriesse platteland.

Inventarisaties

Beppie van der Wegen

In dit verslag belangrijke en soms leuke waarnemingen tijdens de inventarisaties op elke 2e zaterdag van de maand (vanwege slecht weer soms niet gelopen):

14 januari: Met 7 man gestart op deze eerste inventarisatieochtend. De bekende wintervogels als Vinken, Roodborst en Koperwieken. Het eerste bloempje in de Sleedoorn en de minuscule mannelijke bloemetjes in de Hazelaar. Verder veel knoppen in de bomen en katjes in de wilgen.

11 februari: We hebben alleen naar vogels gekeken: Carla spotte een Appelvink en we hebben prachtig het Goudhaantje kunnen observeren bij het zoeken naar voedsel. Anneke de Ronde heeft nog wel paddenstoelen gespot, maar geen bijzondere.

14 april: Vandaag het Ecoproject geïnventariseerd: we ontdekten Schaatsenrijders en bij de plas waren gaten

Foto: Ton Koopman

Ons jaarlijkse uitje in juni was een gezellige, leerzame en bijzondere aanvulling op alles wat we al meemaakten op dit Westfriesse platteland. We werden rondgeleid door Nico Vader, in het eilandenrijk rond de Oosterdel bij Broek op Langedijk. We hebben genoten van de gemoedelijke manier waarop Nico zijn kennis over de samenwerking door de betrokken organisaties / vrijwilligers, de natuurkwaliteiten en al het andere van sekstant tot gps met ons deelde.

gegraven door een Hermelijn. Er is een malloot die takken van wilgen van de takkenrillen pakt en in de grond poot op open plekken waar wij juist de boompjes verwijderen.

Planten: Gulden sleutelbloem, Kievitsbloem, veel Pinksterbloemen, Witte waterkers en Kleine watereppe.

12 Mei: Zaterdag tijdens de inventarisatie hebben we een paartje Krakeenden gezien en er zit ook een Grauwe gans in de plas te broeden. Dit is een nieuwe soort die op het Ecoterrein broedt. Een Wilde eend nestelt in een knotwilg op het Ecoproject.

9 juni: Bekeken waar het Insectenhotel moet komen. Leuke planten: Grote ratelaar in bloei (parasiteert op gras), Rietorchis gevlekt en ongevekt, Akkermelkdistel, voor het eerst Zwanenbloem, Rietgras (zonder duivelsbeet) en veel Koninginnekruid (goed voor de bijen). De open plek in het bos is gemaaid en er staan vooral brandnetels. Dit moet een mooie plek voor stinseplanten worden. Misschien smeerwortel, fluitenkruid en speenkruid zaaien om dit te bereiken. Nu brandnetels.

14 juli: Een regenachtige dag, we proberen het maar zijn in de kortste keren kletsnat geregend. Een paar diehards die toch doorgaan krijgen een beloning: Krakeend met 6 jongen!

11 augustus: Veel vlinders, waarvan leuk zijn: Bont zandoogje, Argusvlinder, Stro-uiltje en Blauwoog-grasmot! Vermeldenswaard is ook de Goudoogdaas en een Hoor-naar.

8 september: Brede wespenorchis en zwanenbloem, beide met zaad.

Zowaar een Grauwe vliegenvanger en nog een late Boerenzwaluw. Pop en rups van gehakkelde aurelia op de brandnetel.

13 oktober: Tijd voor paddenstoelen: Suikermycena, Echt judasoor, Vergroeide kogelzwam, Pijpknotszwam, Gazon-vlekplaat, Geschubde inktzwam, Oranje dwergmycena, Gezoneerde vlekplaat en Smeerwortelmycena.

Verder: Schaatsenrijder, veel kleien Groene kikkertjes en we horen (en Carla ziet) een Waterral in de plas.

10 november: Nog leuke bloeiende plantjes als Bosaard-beitjes, Canadese fijnstraal, Rode klaver en Smeerwortel. De wintervogels zijn er weer: Krakeend, Houtsnip, Sijsjes, Kramsvogel en Koperwiek.

Met dank aan alle belangstellenden die ons zo fijn geholpen hebben alles in ons mooie Streekbos op naam te brengen en er voor gezorgd hebben dat het elke 2e zaterdag weer een gezellige ochtend was om naar uit te kijken.

Fluisterboot

Theo Ruiter

De boot lag bij Botman op de helling in afwachting van een nieuwe bodem. Het werd mij duidelijk dat Botman er eigenlijk geen zin in had, omdat het een grote klus was en hij binnenkort 65 jaar zou worden en het rustiger aan wilde doen.

Toen vond ik na veel zoeken het bedrijf van Nico Kooy, (Fa Kooy Agritechniek) bereid de klus te klaren. Dat bedrijf heeft hem over de weg bij Botman opgehaald en er, met groot vakmanschap, een nieuwe bodem onder gemaakt.

Het model is aangepast zodat het regenwater naar één punt loopt en makkelijk uitgehoosd kan worden en de hoeken zijn verstevigd. Daarna is hij in zijn geheel gezandstraald en in de coating gezet. Tevens is de boot voorzien van het nieuwe IVN-logo en belettering.

Op 9 maart was de feestelijke tewaterlating in bijzijn van de pers. Nu kan de boot er weer jaren tegen. Gé Kenter heeft hem weer naar het botenhuis gevaren.

Het varen met gezelschappen begon dit jaar vroeg. Op 15 april de eerste boeking en op 20 april al de tweede. 21 en 22 april werd de boot ingezet voor het 40 jaar IVN. Het voorvaren gebeurde ook dit jaar door Gé Kenter. Er waren iets minder aanvragen van scholen waardoor er welgeteld 952 kinderen een slootjesexcursie hebben gekregen, 67 minder dan vorig jaar. Maar daar komen de natuurscholen voor scholen bij en dat zijn ook veel leerlingen.

Half augustus was er weer ingebroken. Het slot vernield en de scheepstoeter, reddingsboei en een kussen is meegenomen.

Voor excursies door de polder, voor studie- en natuurtochten, families en kinderpartijtjes zijn minstens 600 personen met de fluisterboot mee geweest.

Ad Roobeek

Naast de inventarisatieochtenden zijn er ook nog nachtvlindernachten geweest waarbij IVN en KNNV samenwerken. Ook in 2012 zijn er in het Streekbos twee Nachtvlindernachten georganiseerd. Tijdens deze nachten is in het kort de levenscyclus van een nachtvlinder belicht. Door het regenachtige weer op de dagen voorafgaand op de avonden kwamen er weinig geïnteresseerden op af. Gelukkig waren er tijdens het onderzoek ook nog wat drogere periodes waardoor we toch nog enkele leuke soorten op het doek kregen.

Op de landelijke Nachtvlindernacht van 22 juni waren we slechts met 5 waarnemers. De teller bleef steken op 11 soorten. Op 10 augustus was de belangstelling iets beter: met 17 belangstellenden konden we 33 soorten op naam brengen. Ton Groen, Fred Weel en Ad Roobeek zijn de organiserende mensen die hun gegevens doorsturen naar de Vlinderstichting en deze gegevens opslaan in hun database.

Ten slotte: Wim Jongejans heeft de inventarisatiemappen in de lessenaar bijgewerkt. Er zijn planten toegevoegd, de libellen zijn bijgewerkt en ruim versierd met foto's van Hans Verhoeven. Ook is er een nieuw hoofdstuk toegevoegd met alle spinnen die we in 2011 hebben geïnventariseerd in het Streekbos. Voor volgend jaar is door Wim al toegezegd dat hij de nachtvlinders onder handen gaat nemen.

Begon het gezelschapsvaren vroeg dit jaar, het eindigde ook laat met 6 oktober de laatste groep. Voor het natuurscholen circuit werd de boot nog later ingezet: 22 november was de laatste vaartocht.

Op 4 december werd de boot uit de vaart genomen. Met hulp van Kees Verberne, Han Oranje en Herman Steltenpool zijn de accu's, oplader en motor opgeslagen in het Streekbos Paviljoen. Herman had een stevige kar meegenomen waarmee alles naar het paviljoen werd gereden, dat scheelde veel tijd.

De boot ligt weer schoon te wachten op volgend jaar.

Een biljartclubje uit Akersloot boekte, voor een tocht, de fluisterboot

Even geen moyenne, maar Natuur verkenne

Dat bleek mooier dan tien over rood

Gé aan het roer

Activiteiten laatste kwartaal 2012

Een greep uit het fotoarchief van activiteiten die plaatsvonden
in het laatste kwartaal van 2012

jubiläum met Tjalling James op stap

Jong geleerd....
activiteiten dag van de dijk

foto Theo Ruiter

De Wils Kracht volgeladen
activiteiten Open monumentendag

foto Astrid Bijster

foto Ria de Graaf

De boekenmarkt
activiteiten open dag Egboetje

foto Astrid Bijster

foto Astrid Bijster

jubiläum weidse blikken
met Nico Bregman

jubiläum kijkje in de stallen

foto Astrid Bijster

jubiläum Blaarkoppen, die niet
vaak een boot in hun sloot zien

foto Hans Verhoeven

jubiläum Aldert Gutter vertelt...

jubiläum Survivaltocht
jubileumcommissie en bestuur

foto Astrid Bijster

jubiläum
Opdrachtencircuit

foto Hans Verhoeven

jubiläum met Klara Volwerk
in de kaasmakerij

Jaarverslag van de Redactiecommissie Alchemilla

Marga Scherer

In de laatste redactievergadering van 2011 was besloten om vanaf 2012 met 4 i.p.v. 3 edities van de Alchemilla uit te komen. Het succes waarmee de nieuwe glossy uitgave is ontvangen en het enthousiasme waarmee artikelen en foto's worden aangeboden hebben hiervoor gezorgd.

Tevens was er de praktische reden dat de uitgaven nu gelijk lopen met het kwartaal-activiteitenoverzicht. Dit overzicht heeft inmiddels een vaste plek op de binnenkant van de achterpagina gekregen.

De redactiecommissie bestaat uit 5 leden, te weten:

Astrid Bijster, Lisbeth van Lintel, Joke Tilgenkamp, Hans Verhoeven en ondergetekende.

Lisbeth brengt veel technische kennis in wat betreft het 'fotomateriaal'. De prachtige fotospreads op de middenpagina van de laatste 3 edities zijn van haar hand.

Joke verzorgt altijd het gedicht. Zij put hiervoor uit diverse bronnen of schrijft zelf. Meestal is het gedicht gerelateerd aan een onderwerp uit de Alchemilla, het seizoen, of iets actueels op het gebied van natuur en milieu.

De vier uitgekomen edities van de Alchemilla zijn het Winternummer met daarin het jaarverslag 2011, het dubbel dikke Jubileumnummer met de Kroniek van 40 jaar IVN West-Friesland, het Zomernummer met de notulen van de

jaarvergadering en het Herfstnummer met het Winterprogramma 2012-2013. De edities verschenen in een oplage van 350 exemplaren.

Nieuw in 2012 waren de wisselende, bij het seizoen passende foto's op de voor- en achterkant. De foto op de voorkant een 'natuurmoment' en de foto op de achterkant een sfeerfoto uit het Streekbos.

De verkiezing om tot een nieuwe naam voor de Alchemilla te komen heeft geleid tot de overtuiging dat dit toch echt de leukste naam voor ons blad is.

De vaste rubrieken: Voorwoord, Van de Bestuurstafel, Ledenmutaties, Wetenswaardigheden uit ons werkgebied en een Gedicht kwamen ook in 2012 in alle edities terug. Verder zijn we gestart met het plaatsen van artikelen met daarin interessante informatie over een (vaak alledaags) natuuronderwerp. Zo stond in het Zomer- en Herfstnummer een artikel over De Mier en in het Herfstnummer een artikel over Spinnen. Het laatste verhaal was ook gekoppeld aan de expositie in het Streekbos Paviljoen.

Onze afdeling wordt nog wel eens blij verrast met giften van particulieren of het bedrijfsleven. Ook hiervan wordt vanaf 2012 melding gemaakt in de Alchemilla.

Ook in 2012 hebben wij ernaar gestreefd om met de Alchemilla een nauw betrokken onderdeel van het IVN West-Friesland en het Streekbos Paviljoen te zijn.

Tentoonstellingen

Bepie van der Wegen

We begonnen dit jaar met een tentoonstelling over bomen en uilen. Een heel leuk onderwerp!

Iedereen hielp mee. Ton Groen kwam met opgezette uilen, zo ook Douwe Greydanus. Heleen Peerdeman had nog een mooie Ransuil die we later mochten houden, waar we heel blij mee zijn! Douwe kwam met een nestkast van de Steenuil en wat posters over de Steenuil. Theo Ruiter had nog staaltjes van allerlei soorten bomen die we voor de tentoonstelling mochten gebruiken.

Verder kwam Tjalling nog met knotten van lindes en een stuk boom.

We hadden de kale rekken met rietmatten bekleed om de ruimte iets meer aanzicht te geven. Met al die attributen zag het er gezellig uit.

Tijdens de tentoonstelling hield Luc Smit een lezing over uilen die goed bezocht werd en in een met bomen en uilen bekleedde zaal was dat een groot succes.

De tweede tentoonstelling dit jaar ging over de bijen. Het was het jaar van de bij, dus een tentoonstelling daaraan besteed was een goed streven. Imker Baldi Dekker hielp ons. We kregen allerlei honingpotjes uit zijn verzameling om de vitrines te vullen, evenals oud bijengereedschap. Boven konden we met behulp van bijenleskasten aan het publiek laten zien hoe een bijenvolk in zo'n kast werkt. Later kregen we nog een kast op het balkon met een levend bijenvolk!

Ria van Duin kwam ons met deze tentoonstelling bijstaan en opofferde het idee om bijenhôtels te laten maken door scholen en kinderen.

Tijdens deze twee tentoonstelling gebeurde het heel vaak dat er boven in de zaal cursussen, workshops en lezingen werden gegeven die tot gevolg hadden dat de tentoonstelling danig in de weg stond. Voor de derde tentoonstelling hebben we de koppen bij elkaar gestoken en besloten dat het een beter idee was om de volgende expositie naar beneden te verhuizen!

Na overleg met het bestuur kregen we hun fiat en zijn aan de gang gegaan. Ria van Duin bracht ons in contact met Eelco Reudenroos. Met zijn hulp hebben we nu een paar prachtige panelen van de gekapte iepen, die op de vest in Enkhuizen stonden, plus wat makkelijke borden waar we eenvoudig foto's of informatie in kunnen schuiven.

De derde tentoonstelling dit jaar werd spinnen! Na een hoop spanning en hard werken om alles klaar te krijgen is het ons gelukt een hele mooie spinnententoonstelling in elkaar te zetten waar mensen heel enthousiast over zijn, en wij ook natuurlijk. Ons streven blijft naar nog beter!

Het volgend jaar hebben we wat leuke onderwerpen in petto zoals: winter, water, zomerperikelen en 'nesten en takkenwerk'. Tussendoor zullen er nog wat kleine begeleidende tentoonstelling zijn bij lezingen over bepaalde onderwerpen!

Met dank aan Ria de Graaf, Lida Straat en Ria van Duin.

Weidevogelwerkgroep

Peter Tjeertes en Geert Pietersen

Het Bestuur van de werkgroep bestond dit jaar uit Hannie Rood, Fons Mok, Peter Tjeertes en Geert Pietersen (coördinator)

Op donderdag 15 maart was de startavond in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen. De opkomst voor deze avond is elk jaar weer groot, wat betekent dat de vrijwilligers weer zin hebben in het nieuwe seizoen.

Op deze avond wordt nog even teruggeblikt op het vorige seizoen en wordt de aanpak voor het komende seizoen besproken. Tevens worden de benodigde materialen uitgedeeld. Ook werd de nieuwe veldmedewerker voorgesteld. Dit jaar heeft Gé Bentvelsen afscheid genomen als bestuurslid en coördinator van de werkgroep. Gé heeft de werkgroep 20 jaar geleid. Hij werd voor zijn inzet bedankt door het Bestuur van het IVN en met een hartelijk applaus van de aanwezigen. Geert Pietersen heeft de taak van coördinator overgenomen. Na de pauze gaf Krijn Trimbos, coördinator Weidevogels van Landschap Noord-Holland, een mooie presentatie over het gedrag van weidevogels in de broedtijd, met daarbij veel praktische tips voor nestbescherming.

Op dinsdag 10 juli waren we welkom op het melkveebedrijf van de fa. Visser in Schellinkhout voor onze evaluatieavond. We bespraken de voorlopige resultaten van het seizoen en wisselden vooral veel ervaringen uit. De avond werd afgesloten met een rondleiding over het bedrijf. Hieronder volgen de resultaten van de nestbescherming van 2012, verzameld en opgesteld door Peter Tjeertes. Resultaten Nestbescherming.

Het weer. De winter begon erg zacht, sneeuwklodjes bloeiden al in december.

Eind januari begon een korte maar felle vorstperiode van 3 weken. De Kieviten verdwenen naar het zuiden en keerden na de winter voor een deel niet terug. Februari was vrij zonnig en droog. Maart was zacht, zonnig en droog, hetgeen LNH ertoe bracht om bij diverse boeren via greppel inundatie een plas-dras situatie te creëren om de wormen omhoog te krijgen. April en mei hadden veel neerslag waardoor het maaien soms werd uitgesteld.

Het gevolg van die weersomstandigheden zou kunnen zijn dat er minder Kieviten gingen broeden en dat door de snelle grasgroei in april en mei het moeilijker was om de Grutto- en Tureluurnesten te vinden. Op de evaluatie avond kwam ook naar voren dat er minder vogels op de akkers waren.

Voor de resultaten van 2012 zie Tabel 1

We zien dat de predatie, 4.69 %, laag is. Menselijk handelen veroorzaakt bij elkaar 6.66% van het verlies.

Op de coördinatorenavond hoorden we dat voor heel Noord-Holland de predatie 13% is. Waarschijnlijk is de Vos verantwoordelijk voor dit hogere predatiepercentage. Daar lijken wij vooralsnog weinig last van te hebben.

De Kluten zijn weer ergens anders gaan broeden. Als het land te begroeid raakt zoeken ze elders weer een kaal stukje.

Tabel 1

Legsels per soort 2012 groepsniveau: NH37 west friesland lvn

Soort	Totaal			Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Fuut	1	1	1			0	100.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	74	68	54	14	79.41	4	0	0	10	0	0	0	0
Kievit	434	417	370	47	88.73	23	0	4	14	0	6	0	0
Kluut	1	1	0	1	0.00	0	0	0	1	0	0	0	0
Krakeend	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuilfeend	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0	0	0
Meerkoet	6	6	6	0	100.00	0	0	0	0	0	0	0	0
Scholekster	134	132	123	9	93.18	4	1	2	2	0	0	0	0
Sloebond	4	4	4	0	100.00	0	0	0	0	0	0	0	0
Tureluur	33	27	23	4	85.19	0	0	1	1	1	1	1	1
Wilde eend	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	692	661	586	75	88.65	31	1	7	28	1	7	1	7
Percentage van bekend resultaat				88.65	11.35		4.69	0.15	1.06	4.24	0.15	1.06	1.06

Voor de resultaten vergeleken met voorgaande jaren zie Tabel 2

Wat direct opvalt is de enorme afname aan gevonden nesten. Dit kan niet liggen aan minder vrijwilligers of minder bedrijven, (dit jaar 64 vrijwilligers op 53 bedrijven). De achteruitgang is bij Grutto 24%, bij Kievit 29%, bij Scholekster 26% en bij Tureluur 40%.

In totaal zijn er 292 minder nesten gevonden dan in 2011. In heel Noord-Holland zijn ook minder nesten gevonden, maar minder dramatisch dan bij ons, hoewel sommige werkgroepen ook behoorlijk in de min zaten.

Zoals boven gezegd zou voor Kievit de winterperiode in februari een reden kunnen zijn, voor Grutto en Tureluur zou het slecht vinden in het lange gras het resultaat kunnen drukken. Verder zou het volgen van de regel van LHN, dat alleen daadwerkelijk beschermde nesten worden getoeterd iets kunnen uitmaken, omdat alarmerende vogels waarvan het nest niet is gevonden niet meetellen.

Maar een en ander verklaart waarschijnlijk niet het grote verschil met vorig jaar.

Tabel 2

Legende per jaar en soort 2012 groepsniveau: NH37 west friesland lvn

soort	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bergperd	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Scholekster	7	2	4	2	4	4	2	1	0	0
Fuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Gale	0	2	2	2	2	4	0	2	5	0
Verkeert	0	1	0	0	1	0	0	0	2	0
Grutto	74	73	63	58	111	147	138	134	98	74
Kievit	299	334	409	366	531	577	587	626	613	434
Kluut	0	0	0	0	0	0	1	4	12	1
Krakeend	0	1	4	1	1	1	0	1	2	1
Kuilfeend	0	0	6	0	2	8	8	6	4	2
Meerkoet	3	1	2	2	6	16	3	7	2	6
Pierje	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Scholekster	85	71	95	98	106	134	155	162	162	134
Sloboend	3	4	5	3	7	6	7	13	2	4
Tureluur	15	18	30	13	70	55	73	72	51	31
Verkeert	0	2	0	0	1	0	0	2	3	0
Wilde eend	3	5	2	0	4	0	1	8	4	1
Totaal	469	514	622	546	846	941	974	1038	984	692

Conclusie

Vorig jaar hadden we al een kleine afname van het aantal gevonden nesten, dit jaar is de afname erg groot. Zoals boven aangegeven zijn er een aantal hypothesen die een deel zouden kunnen verklaren, maar de resultaten van volgend jaar zullen hopelijk uitwijzen of deze trend blijvend is, of slechts een tijdelijke dip. Laten we hopen dat dit laatste het geval is.

Zondagactiviteiten

Frieda Bus-Kok

In verband met het 40-jarig bestaan van het IVN afdeling West-Friesland een jaar met allerlei feestelijke IVN-activiteiten. Evenals de voorafgaande jaren was het bezoekerscentrum het IVN-Streekbos Paviljoen elke zondagmiddag van 13.00 uur tot 17.00 uur geopend.

De doelstelling van het IVN; educatie over natuur en milieu gebeurde door middel van allerlei activiteiten. De naam van de doelstelling is tijdens dit jaar gewijzigd in: Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid.

Een activiteit kan bestaan uit: een lezing, tentoonstelling en/of een excursie. Deze activiteiten werden gegeven door goed opgeleide IVN-gidsen. Zij vertelden vol enthousiasme, ongeacht het weer, over de natuur.

Op zondag 22 april was er een 40-jarige jubileumdag voor de bezoeker. De hele dag van 10.00 tot en met 16.30 uur werden IVN-activiteiten georganiseerd zoals: de bronstijdwandeling, een vogelwandeling, een plantenwandeling en 's middags het hoogtepunt: de egelactiviteit.

Het IVN-bezoekerscentrum kon de hoeveelheid bezoekers bijna niet aan, maar gezamenlijk zijn wel de egels losgelaten in het Streekbos.

Nieuwe activiteiten waren onder meer:

- In het Egboetswater, dependance van het IVN te Oostwoud, werd een stinzenplanten activiteit gegeven.
- Naar aanleiding van het 40-jarig IVN-feest werd de activiteit zoeken naar 40 soorten van bloemen, planten, bomen en dieren georganiseerd door Toos Brink.
- Tijdens de "nacht van de nacht" werd de jeugd niet vergeten. Een donkerwandeling met de waarde van "donker en stilte" leren waarderen werd gerealiseerd.

En natuurlijk de gebruikelijke maar belangrijke activiteiten over: vogels, egels, bomen, zaden, noten, lente, zomer, herfst, en winter. Soms werd een "deelnemerstop" ingesteld omdat er teveel telefonische aanmeldingen waren om op een goede manier de activiteit te kunnen geven. Een aantal IVN-activiteiten werden niet in het Streekbos maar in: Egboetswater, Hoorn, Andijk, Lelystadijk (naviduct), Hoogkarspel (biologische boerderij van de familie Alderwegen) en Medemblik (Vooroever) gegeven.

IVN-activiteiten overzicht van de laatste 7 jaren:

Jaar	Gezins-activiteit	Volwassen activiteit	Totaal	IVN-bezoekers	Excursie-deelnemers
2006	23	12	35		
2007	32	13	45		
2008	36	11	47	844	2106
2009	22	27	49		
2010	24	18	42		
2011	42	12	56	3312	2337
2012	43	20	63		

Vogelhuisjes timmeren

Foto: Astrid Bijster

Het publiek maakte tijdens de zondagactiviteiten digifoto's, deze werden naar het IVN gemaaild en daarna doorgestuurd naar onze webmaster Rob den Hartog.

Aan alle zondagactiviteiten kon gratis worden deelgenomen. Wel werd een vrijwillige donatie gevraagd. Van de vrijwillige donaties werden de benodigde materialen aangeschaft.

Daar het IVN vrijwel elke zondag een activiteit geeft is de naamsbekendheid steeds groter geworden in de vorm van persberichten, mond op mond reclame en de kwartaalfolder. Elk kwartaal lag voor de bezoeker een IVN-kwartaalfolder klaar met daarin een overzicht van de IVN-zondagactiviteiten. Regelmatig vertelden de bezoekers dat zij, als ze meededen met een activiteit, dit in de media hadden gelezen. Toos Brink, het IVN-contact naar de pers, merkte dat de belangstelling van de pers groter wordt, want vrijwel elk persbericht werd geplaatst.

Bepie van der Wegen stelde met haar team tentoonstellingen samen die inspeelden op de activiteiten zodat er een goede samenhang ontstond. Vooral de spinnententoonstelling in combinatie met de spinnenactiviteit van Peter Koomen was een succes.

Ecoproject en Maatschappelijke stage

Louis van Wegen

Evenals voorgaande jaren hebben veel vrijwilligers zich ingezet voor het beheer van het Ecoproject.

Dit beheer wijkt behoorlijk af van het beheer in de rest van het recreatiegebied. De kruidachtige vegetatie niet klepelen maar maaien en het maaisel op broeihopen verzamelen, niet snoeihout snipperen maar takkenrillen bouwen. Het Ecoproject is vrijgesteld van de najaarsschouw van het Hoogheemraadschap, dus in het water blijft oevervegetatie staan, er wordt hier niet zo veel gesport en er komen hier vrijwel geen honden.

Het resultaat is een betere plek voor de natuur om zich te ontwikkelen. Natuurgidsen doen hier hun voordeel mee tijdens excursies. Het vrijwilligerswerk in het Ecoproject is anders dan in het Egboetje en het knotten. Het Ecoproject is namelijk altijd vrij toegankelijk, dus als vrijwilliger ben je net als een toevallige wandelaar in openbaar gebied.

Als vrijwilliger van het Egboetje heb je een sleutel van het toegangshek en bij een boer ben je welkom als knotter. Als vrijwilliger toegang hebben tot niet-openbaar gebied voelt soms als een beloning en dat is in het Ecoproject niet het geval.

Voor het vrijwilligerswerk in het Ecoproject, in het Egboetje en bij het knotten wordt gebruik gemaakt van gereedschap van Landschap Noord-Holland (LNH). In voorgaande jaren werd de kruidachtige vegetatie van de Zuidoever van het Ecoproject in augustus gemaaid door het Recreatieschap Westfriesland (RSW) en gehooïd door het IVN. De rest van deze vegetatie werd eind oktober gemaaid en tijdens de Natuurwerkdag gehooïd.

De vegetatie op de Zuidoever ontwikkelde zich zo goed dat we in 2011 besloten om dit uit te breiden naar het hele Ecoproject. In augustus 2012 heeft het RSW de hele kruidachtige vegetatie gemaaid en op de daaropvolgende ontzettend warme zaterdag is het maaisel op broeihopen gezet.

Gelukkig waren we met een forse groep.

Elk voorjaar en zomer groeide het Ecoproject behoorlijk dicht waardoor het vanaf de zomer niet meer goed toegankelijk was. Hier en daar maaien met een zeis bleek uitkomst te bieden zonder dat dit ten koste ging van de rust voor broedende vogels.

Inmiddels zijn er nu twee vrijwilligers die bij LNH een cursus " Omgaan met de zeis" hebben gedaan en misschien dat een derde dat in 2013 ook gaat doen. Dit biedt ons de mogelijkheid om in het voorjaar en in de zomer wat meer te maaien langs paden, oevers, de paddenpoel, de open plek in het bosvak naast de paddenpoel en de uitkijkpost aan de plas. Door meer te maaien met de zeis kunnen we bepaalde stukken van de vegetatie sparen zodat er na de maaibeurt van augustus toch nog bloeiende planten overblijven.

Samenwerking

Vorig jaar zijn we begonnen met het samenstellen van een gezamenlijke kalender voor de activiteiten in het Ecoproject, in het Egboetje en voor het knotten. De reden hiervoor is dat het aantal vrijwilligers beperkt is en dat de aanhang-

wagen met het gereedschap van Landschap Noord-Holland die ons ter beschikking staat het beste op één plek tegelijk ingezet kan worden. Op deze manier kunnen we ook bij elkaar in de keuken kijken.

Hierdoor zijn er meer dagen per jaar waarop elke vrijwilliger samen met anderen op mooie plekken het aangename met het nuttige kan combineren. Niet alleen door maaien, slepen, graven, afvoeren, ringen, snoeien enzovoort.

Ook het maandelijks inventariseren van vogels, planten, paddenstoelen, vlinders, libellen enzovoorts past hierbij. Voor beide geldt: weet je niet zoveel of kun je niet zoveel dan is dat geen belemmering om toch bij te dragen.

Voor 2013 is al afgesproken dat de landelijke vrijwilligerswerkdag NL Doet plaatsvindt in het Egboetje. In het Ecoproject en in het Egboetje willen we insectenhôtels bouwen. Het budget dat hiervoor beschikbaar is zullen we in overleg met elkaar gaan delen.

De jaarlijkse drie werkdagen met vrijwilligers in maart, augustus en november hebben in de afgelopen jaren tot een mooi resultaat geleid. Wie kritisch kijkt ziet echter ook dat het gebied " dichtgroeit" .

Het duidelijkste is de sloot aan de noordzijde van de plas waar het open water verdwijnt door de lisdodden die oprukken vanaf de beide oevers. Maar ook de bosvakken dijen zover uit dat de struiken langs de randen steeds meer in de schaduw van de boomkronen zijn komen te staan.

Han Oranje

Maatschappelijke stage

In het jaar 2010 ontstond het idee bij IVN West-Friesland om te kijken naar de mogelijkheden om stageplaatsen aan te bieden aan de scholen in de omgeving van Stede Broec. Er is contact gezocht met het Clusius College in Stede Broec en er heeft in december 2010 overleg plaats gevonden over het plan van aanpak. Dit overleg leidde ertoe dat we eind januari 2011 de eerste maatschappelijke stagiaires mochten verwelkomen en konden gaan begeleiden.

In 2012 zijn we verder gegaan met de stagiaires van het Clusius die we eind 2011 ook al hadden nl. Kevin Glasenap, Dirk-Jan de Haan en Roan Koen. Het waren enthousiaste jongens en ze hadden er zichtbaar plezier in. Helaas was Kevin regelmatig ziek en kon niet met alle activiteiten mee doen. Daardoor werd het op het einde van het schooljaar wat lastig om hem aan de verplichte 30 stage-uren te helpen. Gelukkig konden we hem inzetten tijdens zondagmiddagactiviteiten.

De gastvrouwen op twee zondagmiddagen hebben hem opgevangen en aan het werk gezet en dat is zeer goed verlopen. De gastvrouwen waren enthousiast over zijn optreden en Kevin heeft het meelopen op de zondagmiddagen als positief ervaren . Voor mij was het natuurlijk bijzonder plezierig om te weten dat ik in geval van nood op deze manier geholpen kan worden.

Halverwege februari hebben we een 4e stagiaire er bij gekregen: Jeroen Breeuwer. Hij wilde graag stage-uren maken bij de wilgenknotploeg en via Rob van Rijswijk is hij met mij contact gekomen. Hij komt van het RSG Enkhuizen en moet 40 maatschappelijke stageuren maken voor hij de school verlaat. Hoewel ik om praktische redenen maar 3

stagiaires begeleid, ben ik er toch mee akkoord gegaan om hem er bij te nemen aangezien er ruim voldoende tijd is om hem die uren te laten maken.

De jongens hebben tijdens hun stage geholpen bij diverse werkzaamheden in de natuur, waaronder knotten, vogel-nestkastjes schoonmaken, snoeien en allerlei andere klusjes. Kevin, Dirk-Jan en Roan hebben in het Clusius hun stageperiode afgesloten met een mini tentoonstelling over het IVN op 25 juni. Voor het schooljaar 2012/2013 hebben we via het Clusius wederom 3 stagiaires onder onze hoede gekregen namelijk Kelvin Righart van Gelder, Joep Koning en Daan Bakker.

Jeroen gaat verder met zijn stage in dit schooljaar en is al over de helft van zijn verplichte uren evenals de andere jongens. Inmiddels kunnen we spreken over een "stagebe-

geleidings-team" ,want we hebben Herman Steltenpool uit Andijk bereid gevonden om te helpen bij het begeleiden van de leerlingen. Dit geeft wellicht in de toekomst mogelijkheden om wat meer stagiaires onder onze hoede te nemen.

Een ander voordeel is dat we begin dit jaar via Landschap Noord-Holland een kleine hoeveelheid gereedschap in depot hebben gekregen in het Streekbos Paviljoen. Dit scheelt enorm veel tijd m.b.t. het bij elkaar scharrelen van het benodigde materiaal voor diverse klussen. Al met al hebben we een prima stagejaar achter de rug en we gaan voorlopig op dezelfde voet verder in het nieuwe jaar.

PR en persberichten in Jubileumjaar 2012

Toos Brink

Einde van een geslaagd Jubileumjaar. Het 40-jarig Jubileumweekend op 21 en 22 april en de afsluiting in De Dijk-gatshoeve op 6 oktober heeft IVN West-Friesland een positieve impuls gegeven.

De feestcommissie (Gé Bentvelsen, Nico Bregman, Astrid Bijster, Hans Verhoeven en ondergetekende) is er druk mee geweest. Veel z.g. stille werkzaamheden: vergaderen, de organisatie van kroniek en Jubileum-Alchemilla, uitnodigingen, inrichting Paviljoen, insectenpakken, trouwe ledenitem, symposium, badges.

Na een zomerreces volgde de voorbereiding voor de afsluitingsceremonie op de Dijksgatshoeve in de Wieringermeer. Er kwamen onbekende talenten naar boven om de evenementen in goede banen te leiden. Alles is in een gezellige, gemoedelijke sfeer verlopen en dat maakt een feestje tot een echt festijn. De foto's spreken een duidelijke taal.

De aanvraag regelen voor de Koninklijke onderscheiding van Tjalling tijdens de jaarvergadering was de start van een bijzonder, super actief jaar. En het jubileum deed er een feestelijk schepje bovenop. Ik heb een kleurige Jubileum--informatiefolder ontworpen met op de achterzijde de RS-W-Streekbos plattegrond. Daar was vraag naar bij bezoekers en het is tevens geschikt voor ledenwerving bij groepsboekingen. Er wordt een kleine onkostenvergoeding voor gevraagd bij Streekbos-bezoekers.

Ieder seizoen krijgen de overheden (subsidiënten) en de pers een beknopt overzicht toegestuurd zodat ze onze activiteiten kunnen inplannen. Een paar weken voor de excursie, activiteit, lezing of groencursus plaatsvindt volgt een uitgebreid persbericht met foto. Dat zijn er dit jaar 71 geweest, een record!

Ieder kwartaal biedt Radio Enkhuizen mij spreektijd aan om onze activiteiten toe te lichten in de ether.

De medewerking van de pers is lofwaardig, bijna alles wordt geplaatst. Zonder hen kunnen we niet. Vooral het NH Dagblad, maar ook de weekkranten zoals het West-Fries Weekblad hebben 21 maal een verslag met foto over onze IVN-activiteiten gepubliceerd.

Het jubileum kreeg speciale aandacht (met topattractie rond de 250 bezoekers voor de egelectiviteit!) maar ook onderwerpen zoals de tewaterlating van ons vlaggenschip, de fluister-Wilskracht, ijsvogels, Middeleeuws koken, natuurwerkdagen en schoolactiviteiten bij het Egboetje, om er maar een paar te noemen.

Een kort (foto)verslagje maken van een gehouden activiteit voor de site is een welkome aanvulling. Niet verplicht, maar anders als het logboek en voor een grote doelgroep bestemd. Soms wordt het zelfs door een krant opgenomen zoals het ijsvogeltje dat was signaleerd tijdens de Natuurwerkdag.

Een (toekomstige) nieuwsbrief kan daar prima voor worden gebruikt.

Gezocht: iemand binnen onze afdeling die een Nieuwsbrief wil samenstellen voor de site

De IVN kwartaal-activiteitenfolder met jaaroplage van 2100 ex. is een succes door zijn handige formaat met veel informatie. Deze folder is tot stand is gekomen door de gezamenlijke inspanning van de PR werkgroep IVN Noord-Holland en breidt zich als een olievlek uit. IVN Zuid-Holland sluit zich aan en wellicht volgt Limburg in 2013.

Deze werkgroep komt eens per kwartaal bij elkaar en de afgevaardigden wisselen ervaringen uit op het gebied van PR. Het doel, gezamenlijk tot een eenvormige uitstraling te komen begint vorm te krijgen op de sites en in bladen. De vernieuwde huisstijl en het opgefriste logo helpt hier ook aan.

Nieuwsbrieven, het communicatieplan, facebook, twitter en een provinciale promotiekist staan op de agenda.

Onze vrijwilligers hebben in 2012 het IVN gepromoot op een infokraam bij Kinderboerderij De Woid in Hoorn, in Medemblik op een dag voor ouderen, en op de Campina Open Boerderij dag in Opmeer. De oude promotiekist is aan vervanging toe. Er is een ontwerpschets gemaakt en de verwachting is dat er in voorjaar 2013 een nieuwe promotiekist in elkaar wordt gezet. Wellicht is het ontwerp na een uitprobeerfase ook geschikt voor het consulentchap

voor uitleen of andere IVN-afdelingen die interesse hebben om er een te maken.

De werkgroep Open Dag Waterrecreatie heeft een nieuw bestuur en zal deze watersportdag in 2013 op 9 juni anders invullen met een nieuwe naam (Open Dag Recreatie en Sport) voor meer sportactiviteiten aan de wal. De 2e hands Boekenbeurs bij het IVN blijft, en varen dat doet onze boot die dag, als vanouds!

Lof en dank aan Frieda en Rob voor de prettige samenwer-

king in dit jubileumjaar. Er staat een prachtig jaarprogramma 2013 met nieuwe activiteiten in de startblokken. Het landelijke IVN-thema in 2013 is Water. Daar hebben we hier veel van en is 'vloeibaar inpasbaar' tijdens onze activiteiten.

Restaurant IJgenweis organiseert een Nieuwjaarsduik in de Streekbosplas. Wij volgen met vis, varen, vogels, Vooroever en wateronderzoek, het hele nieuwe jaar door.

IVN-arrangementen

Adri Bozelie en Frieda Bus

Om ingaande 2012 te kunnen gaan werken met een meer gestroomlijnde opzet van het IVN-aanbod 'groepsarrangementen' op aanvraag, zijn Adri Bozelie, Frieda Bus en Carina Peerdeman in het vierde kwartaal van 2011 meerdere malen bijeen geweest. Uitgangpunt daarbij was, dat de vaarexcursies wegens groot succes en prima organisatie, gewoon bij Theo Ruiters zouden moeten blijven.

De volgende onderwerpen werden besproken: prijzen, max. aantal personen per gids, indeling aanmeldingsformulier, en natuurlijk de affiche waarop ook de mogelijkheid van vaarexcursies vermeld diende te worden. Bovendien moesten deze laatste twee ook hun plek krijgen op de website incl. digitale aanmelding met terugkoppeling voor

zowel de vaarexcursies als de arrangementen.

Met dank aan Rob den Hartog zijn we hier uit gekomen. Ook dank aan Carina Peerdeman, zij wilde niet verder meedraaien met de verwerking van de boekingen, maar met haar praktijkervaring heeft ze in de opzet van de 'IVN-groepsarrangementen' veel positieve punten naar voren gebracht.

Hoewel de groepsarrangementen dit jaar (nog?) geen storm hebben gelopen, hebben we wel gemerkt dat door de digitale aanmelding de verwerking ervan eenvoudiger is geworden. We hebben in totaal 5 groepsarrangementen: 4 in het Streekbos en 1 in het Egboetswater kunnen verzorgen voor 78 personen, waaronder 8 kinderen met inschakeling van 7 gidsen.

Totaal aan inkomsten € 250,--.

Ledenadministratie

Rob den Hartog

Algemeen

Als onderdeel van de nieuwe website is er een landelijk onlineregistratiesysteem geïmplementeerd, dat helaas niet naadloos aansluit op onze lokale ledenadministratie. Vanwege de overhaaste invoering i.v.m. de Floriade 2012 moet dit systeem nog op diverse onderdelen worden aangepast alvorens de beoogde koppeling aan de lokaal in gebruik zijnde administraties gerealiseerd kan worden, hetgeen momenteel nog veel onvoorzien handwerk veroorzaakt.

Leden

Het jaar 2012 startten wij met 252 betalende leden, waarvan er 150 ons gemachtigd hadden om de jaarlijkse contributie automatisch van hun betaalrekening af te schrijven. De overige leden werd verzocht om de contributie vermeerderd met een toeslag voor 1 maart te betalen. Eind maart moesten we aan 15 van hen betalingsherinneringen sturen. Eind april zijn 8 van hen ook nog eens persoonlijk door ons benaderd maar desondanks heeft dat voor een vijftal niet tot de betaling van de verschuldigde contributie geleid.

In de loop van 2012 gaven nog 19 leden te kennen hun lidmaatschap te willen beëindigen. Gelukkig mochten wij in 2012 ook weer 31 nieuwe ledeninschrijven, waarvan 11 deelnemers van de Groencursus. Hierdoor kunnen we het jaar met 275 leden afsluiten. Onder hen onze 4 ereleden en 18 huisgenootleden, die geen contributie verschuldigd

zijn.

Van de 253 betalende leden hebben er 176 ons gemachtigd om de contributie automatisch van hun betaalrekening af te schrijven, de resterende leden ontvangen in januari een betalingsverzoek voor het door hun minimaal verschuldigde bedrag.

Donateurs

Aan het begin van het jaar telde ons adressenbestand acht donateurs, één donateur meldde zich in 2012 aan, zodat wij het jaar met negen donateurs hebben afgesloten.

Debiteurenadministratie

Ter ondersteuning van de penningmeester wordt de financiële administratie gevoerd met de aan de ledenadministratie gekoppelde boekhoudmodule Davi-Account. Met dat boekhoudprogramma zijn ook dit jaar weer alle schoolactiviteiten automatisch aan de deelnemende scholen en instellingen gefactureerd en is tevens de tijdige betaling daarvan bewaakt.

Per eind 2012 waren op bijna alle openstaande debiteurenvorderingen tijdig voldaan. De enige nog openstaande posten betreffen twee, ondanks herhaaldelijk aandringen, nog steeds niet betaalde schoolactiviteiten en alleen recent gefactureerde posten, waarvan de betaaldatum in januari vervalft. Gezien de geringe factuurwaarde van de twee achterstallige posten wordt een voorziening voor dubieuze debiteuren niet nodig geacht.

Werkgroep Egboetswater

Adri Bozelie

Deze werkgroep heeft het afgelopen activiteitenjaar letterlijk afgetrapt met de geslaagde Snertfietstocht door het Egboetswater.

Zonder daarna ook maar enigszins op adem te kunnen komen, werd dit gevolgd door een drukbezochte werkdag op 10 maart. Maar liefst 20 harde werkers van alle leeftijden waren present om Het Egboetje en het terrein eromheen weer helemaal tiptop in orde te maken voor de komende voorjaars- en slootjesexcursies. Tegelijkertijd werd in het algemeen toegankelijk gebied achter ons bruggetje een kinderpad uitgezet en werden de nestkastjes schoongemaakt.

Tijdens de Nationale Boomplantdag op 21 maart hebben we samen met een schoolklas 20 knotwilgen langs de slootkant geplant, en heeft onze imker voor educatie een lege bijenkast neergezet.

Op 25 maart was de Stinzenplantenwandeling. Gelukkig is over de stins en de stinzenplanten veel te vertellen, en hadden de gidsen prachtige foto's van de planten tot hun beschikking, want de konijntjes hadden zich flink tegoed gedaan aan het opkomende groen van de bolletjes. Desondanks vonden de 13 aanwezigen dit toch een leuke en leerzame wandeling.

Op 21 en 22 april heeft ook deze werkgroep een presentatie verzorgd tijdens het 40-jarig jubileum van onze IVN-afdeling. Begin mei werd vanuit Het Egboetje weer een mooie

fietsexcursie georganiseerd. Inmiddels werd ook druk overlegd met diverse water gerelateerde verenigingen over de zgn. Medemblikker Opschoondag, een dag waarop alle waterwegen worden geschoond in de kring Medemblik, Wervershoof, Egboetswater.

Door de inbreng van onze werkgroep zou de doelstelling kunnen worden uitgebreid naar ook schonen van het droge deel van het natuurgebied. Dus op 12 mei liepen we samen met de 4- en 5 jarigen van Scouting Medemblik alle vuil op te ruimen in een groot deel van het Egboetswater. Meteen daarna moesten wat slootkanten worden afgestoken voor de komende slootjesexcursies.

En na de zomervakantie werd het weer tijd om alles klaar te gaan maken voor de komende herfstexcursies.

Tijdens de werkdag op 8 september is door een grote groep hard gebuffeld om het gebouwtje, het terrein, en de nieuwe expositie weer " herfstklaar" te krijgen.

De Open Dag op 23 september trok weer veel bezoekers. Zij konden genieten van vaartochten, rondleidingen, speurtochten, de tentoonstelling, de boekenmarkt, de bijenkraam, de gesponsorde hapjes, e.d.

Gezien de ligging van ons werkterrein, hebben we naast dit alles, ook deelgenomen aan enkele activiteiten in de Gemeente Medemblik. We hebben in het voorjaar met verenigingsinformatie gestaan bij een boer in Medemblik tijdens "Picknicken bij de Boer" , en in het najaar in een verzorgingshuis in die gemeente op de seniorendag "Ga er eens uit" .

Paddenstoelenstudiegroep West- Friesland

Anneke en Arie de Ronde

M.i.v. 1 maart 2012 zijn wij gestart met een groep nieuwsgierigen/belangstellenden om te zoeken naar paddenstoelen in het Streekbos e.o. en dat is goed aangeslagen.

Het aantal deelnemers varieerde van 3 tot 9 personen, met een vaste kern van 6 personen. Bewust is de keuze gemaakt om de groep een studiegroep te noemen en niet een werkgroep, omdat nog niet elke deelnemer voldoende kennis heeft van de materie en het bekijken, bestuderen en opnemen van de leerstof nog veel tijd in beslag neemt, terwijl een werkgroep aan de slag gaat met een microscoop en het uitwisselen van wederzijdse kennis.

De excursies vonden vnl. plaats in het Streekbos, maar ook het Weelenpad en de Houtribdijk kwamen aan bod. Gebieden buiten West-Friesland zijn niet in aanmerking gekomen i.v.m. de te grote afstand en de te korte excursietijd van 2 uur.

Het Streekbos is misschien voor mycologen niet direct een interessant paddenstoelengebied: een jong, aangelegd recreatiebos (1975) met uitsluitend loofbomen, op klei en leem, maar schijn bedriegt! Onze deelnemers staan steeds weer verbaasd over wat er tijdens elke excursie te voorschijn komt. Ruimschoots werd de tijd genomen om elke

paddenstoel van alle kanten te bekijken, details te noteren en natuurlijk ook te fotograferen. Dat kost veel tijd en energie en dan blijkt ook dat 1,5 uur nog nauwelijks voldoende is om de informatie op te nemen, zeker voor beginners.

In 2012 is het Streekbos op verspreide plaatsen 12 keer bezocht, met leuke vondsten zoals Rode kelkzwam, Krulhaarkelkzwam, Schubbig boschampignon, Blozende stinkvezelkop, Gestreepte schorsmycena, Zwaardvishertezwam en Holsteelfranjehoed.

Het Weelenpad is 1 keer bezocht, met 18 soorten zoals Kleine brandplekbekerzwam, Kleine viltinktzwam en Draadsporig stengeltongetje.

De Houtribdijk is ook 1 keer bezocht, met vondsten zoals Giftige weidetrechterzwam, Roodbruin trechtertje en Zwartwitte veldridderszwam.

Iedereen wordt uitgenodigd om mee te lopen. Wil je het proberen, nieuwsgierig geworden? Iedereen, ook als je geen IVN -lid bent, kan meelopen op de eerste en derde maandag van de maand vanaf het parkeerterrein in het Streekbos, NME-centrum: Streekbos Paviljoen, Veilingweg 21, 1611 BN Bovenkarspel. Verzamelen: 13.30 uur.

Meer informatie: neem contact op met Anneke de Ronde,

Scholenwerk

Henk Lanting

Laten we wat het scholenwerk betreft eens andersom beginnen en wel met de afsluiting van het schoolgidsenjaar in november.

Dit was een zeer geanimeerde bijeenkomst. Alle gidsen kregen de gelegenheid om aan te geven of er bij het verloop van de excursies zaken beter hadden gekund. Er was slechts één opmerking. Eentje die ook slechts indirect aan ons te wijten was. Bij de gemalen excursie ga ik hier nader op in.

Dit is eigenlijk een compliment voor het hele team. Met zijn allen hebben we er voor gezorgd, dat over het gehele jaar gezien het scholenwerk vrijwel vlekkeloos is verlopen.

Beleidsnotitie: De kerngroep heeft gewerkt aan een beleidsnotitie waarin we willen vastleggen wat het doel van het scholenwerk is en op welke wijze we hieraan structuur geven.

Het is de bedoeling dat wij de beleidsnotitie gaan bespreken met alle gidsen op 8 januari 2013. Deze kan dan met de eventuele wijzigingen t.z.t. aan het bestuur worden voorgelegd.

Contact met de gidsen: Doordat het scholenwerk inmiddels wordt aangestuurd vanuit de kernploeg moeten we er voor waken dat we het contact met en de inbreng van de gidsen voor het scholenwerk niet gaan missen. Daarom willen we minimaal eens per jaar met alle gidsen een gespreksavond/ middag beleggen waar ook ideeën en bemerkingen van de gidsen geïnventariseerd kunnen worden.

Digitaal Systeem: Het digitale systeem functioneert goed, maar soms worden er door ons nog fouten gemaakt. Daar vergeten werd een knop aan te zetten, bleek dat in de boekingsperiode enkele excursies niet door scholen geboekt konden worden. Later is dit nog hersteld en via de nieuwsbrief aan de scholen doorgegeven. Reacties bleven vrijwel uit.

Dit geeft duidelijk weer, dat de meeste leerkrachten, met name aan het eind van een schooljaar kijken, (enkele aan het begin van het nieuwe schooljaar) welke excursies zij dat jaar willen volgen.

Vrijwilligers: Alle schoolactiviteiten van het IVN zijn alleen mogelijk door de inzet van onze vrijwilligers. Mannen en vrouwen die er voldoening in vinden om de jeugd het nodige over de natuur bij te brengen. Gezien al onze activiteiten is er steeds behoefte aan uitbreiding van het aantal vrijwilligers.

Ook verdient het aspect van scholing van de vrijwilligers onze aandacht. Mocht je, dit lezende, er ook iets voor voelen aan dit vrijwilligerswerk mee te doen: Meld je aan!

Overleg MAK - Witte Schuur: Regelmatig vindt er overleg plaats tussen de 3 organisaties het MAK, de Witte Schuur en het IVN. Tegen welke problemen lopen we bv. aan met het digitale systeem. Hoe stellen we scholen op de hoogte, dat ze weer in kunnen loggen voor boekingen in het nieuwe seizoen? Hoe functioneert de nieuwsbrief die naar de scholen gaat? Hoe verlopen de boekingen?

We willen het MAK en de Witte Schuur bedanken voor de prettige samenwerking.

Achterblijven van de boekingen: Alle drie de organisaties merken een achteruitgang in de boekingen als we kijken naar het seizoen 2012-2013. Een van de mogelijke oorzaken: concurrentie in de markt.

De scholen blijken voor vele instellingen een interessante bron om hun boodschap te verspreiden. Van brandweer tot sportvereniging. Van natuurclub tot sociale instelling.

Daarnaast blijkt één van de problemen van de scholen het vervoer. Voor vrijwel alle scholen (zeker de onderbouw) is het zonder ouders die willen rijden vrijwel niet mogelijk het Streekbos te bereiken. Dit blijkt voor het onderwijs een groter wordend probleem met diverse oorzaken w.o. de economische teruggang. Wij hebben ook moeten constateren, dat er klassen waren die om deze reden een excursie moesten afzeggen. Wij willen hierop inspelen om te kijken of we in ons cursusaanbod de tijd die ze op de locatie doorbrengen kunnen verlengen, zodat het extra de moeite loont om een excursie te volgen. Ook zou een rol kunnen spelen, dat vanuit het ministerie van onderwijs de scholen meer aandacht moeten geven aan hun kerntaken: taal en rekenen. Een, ons inziens geringere rol, zullen de kosten van een excursie spelen.

Nieuwe excursie: Door het beschikbaar stellen van nieuwe excursies proberen we leerkrachten te prikkelen om deel te nemen aan onze excursies. Binnen de scholenwerkgroep wordt daaraan steeds gewerkt.

Crea natuur: Binnen de kerngroep scholen en met behulp van gidsen hebben we een nieuwe excursie ontwikkeld: Crea natuur. Zowel een excursie voor de bovenbouw als voor de onderbouw.

Deze excursie speelt in op het bovenstaande om leerlingen langere tijd actief bezig te houden. Deze excursie duurt dan ook 1 uur en 30 minuten. Wij maken hierbij gebruik van de mogelijkheden die het Streekbos Paviljoen biedt om een gedeelte van de activiteit binnen te doen en een gedeelte buiten. Binnen gaan de leerlingen creatief aan de slag om objecten te maken die bij een boom horen. De ruimte boven leent zich hier uitstekend voor.

Alvorens deze excursie op te nemen in het digitale programma is deze eerst met enkele klassen uitgetest. Dit leidde tot positieve reacties van de leerkrachten.

In vogelvlucht de resultaten van de diverse excursies:

Herfst in het Streekbos: Aan deze excursie hebben 18 klassen deelgenomen (voornamelijk uit de onderbouw).

Herfst in het Egboetswater: Aan deze excursie hebben 10 klassen deelgenomen.

Bomen in het Streekbos: In totaal hebben 4 klassen deze excursie geboekt. Gezien de terugloop voor deze excursie willen we deze excursie een andere opzet geven. Ook al omdat er geen vraag meer was voor dezelfde excursie in het Egboetswater. Daar kunnen we, gezien de beperkte ruimte, geen andere inhoud geven.

Gemaal Westerkogge: Deze excursie werd dit jaar 8 keer geboekt. In tegenstelling tot voorgaande jaren geven de gidsen zelf ook de uitleg over de functie van het gemaal. Zoals eerder aangegeven gaat er iets wel eens niet zoals het zou moeten gaan. Tijdens één van de excursies sloegen

de pompen aan. Het was hierdoor niet mogelijk de uitleg binnen te geven. Deze pompen kunnen niet tussentijds worden uitgezet. Remedie; in overleg met het waterschap zorgen, dat deze motoren gedurende de excursie niet aan kunnen slaan.

Gemaal De vier Noorder Koggen: Deze excursie werd 4 keer geboekt. Hier speelt mee, dat deze excursie bij aanvang van het schooljaar 2012-2013 niet geboekt kon worden.

Betreffende de gemalen excursies zijn we in gesprek met onze partner Het Hoogheemraadschap om te bekijken of deze excursie ook in Hoorn bij het gemaal aan de Willemsweg gegeven kan worden.

Het natuurscircuit: Deze werd 10 keer geboekt. Het blijkt, dat er veel animo is voor deze excursie. Deze kan voor 2 klassen tegelijk worden geboekt. De scholen laten blijken, dat ze deze excursie, die de leerlingen met verschillende aspecten van de natuur in aanraking brengt, erg waarderen.

Winterexcursie: De winterexcursie is 5 maal geboekt. Voor 2013 (nog) geen boekingen. In juni en augustus bleek dat deze excursie niet te boeken was. Deze excursie werd aangepast door te werken met digitale media.

Lente in het Egboetswater: De excursie werd maar liefst 14 keer geboekt. Het blijkt, dat de locatie in een behoefte van de omliggende scholen voorziet. Pijnlijk is het, dat we niet over een goede toiletaccommodatie beschikken.

Lente in het Streekbos: De excursie werd 21 keer geboekt.

Met het oog op water: De excursie werd 3 keer geboekt. We willen aan deze excursie een nieuwe inhoud geven. De excursie is daarom inmiddels uit het programma aanbod gehaald. Zodra er een nieuwe opzet is gemaakt willen we wel graag weer iets doen met het thema water.

Slootjesexcursie in het Egboetswater: De excursie werd 8 keer geboekt. Deze excursie werd specifiek op verzoek van het onderwijs beschikbaar gesteld voor het Egboetswater. Er blijkt behoefte aan gezien de boekingen.

Slootjesexcursie in het Streekbos: Deze werd 9 keer geboekt. Nadat we deze excursie ontwikkeld hadden voor het Egboetswater vonden we het, gezien de mogelijkheden rondom het Streekbos Paviljoen, een goede zaak deze excursie ook voor dit gebied te gebruiken.

Varen en waterdiertjes vangen: Het aantal boekingen bedroeg: 13.

Varen en waterdiertjes zoeken en een wandeling met opdrachten: Het aantal boekingen bedroeg: 27.

De laatste twee excursies zijn een beproefd recept. Al vele jaren wordt deze aangeboden. Er is nog steeds veel animo voor, al bemerken we een afname.

Bijzondere excursies:

Voor het Clusius College hebben we voor 3 klassen een natuurwandeling verzorgd met daaraan gekoppeld een vaartocht met aandacht voor vogels.

Het Martinus College heeft wederom een beroep op ons gedaan om gebruik te maken van onze faciliteiten en heeft met 7 klassen natuuronderzoek in het Streekbos gedaan.

Dit betekent, dat in totaal 164 klassen een bezoek aan het Streekbos hebben gebracht. Als we er rekening mee houden, dat voor de natuurcircuits twee klassen tegelijk komen, maar dat er ook afberichten waren, kunnen we het aantal klassen dat heeft deelgenomen aan een activiteit van het IVN West-Friesland stellen op ongeveer 165. Uitgaande

van een gemiddeld aantal leerlingen per klas van 22 (met name het bijzonder onderwijs komt met kleinere groepen), dan kunnen we stellen, dat zo'n 36- tot 3700 leerlingen bij ons actief met de natuur bezig zijn geweest. Voor alle gidsen een resultaat om trots op te zijn.

Hans Verhoeven

Met de leskisten en -koffers loopt het slecht. Er is een behoorlijke terugloop in het aantal bestellingen. De reden is niet bekend: het kan zijn dat er op de lesmaterialen bezuinigd wordt. Ook is het mogelijk dat de scholen veel materiaal van Internet halen en zelf iets opzetten waarmee ze bezig willen zijn.

We werken nu voor het 3e schoolseizoen met aanbod via Internet. We moeten nog een jaar afwachten om te zien of deze trend doorzet.

Bestellingenpatroon van de afgelopen 3 jaar ***Overzicht leskistbestellingen:***

Schooljaar	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Leskist Bijen	11	5	2
Leskist Boom	1	-	1
Leskist Brood van Moeder Aarde 3-6	1	1	2
Leskist Brood van Moeder Aarde 7-8	-	-	2
Leskist Door de bomen het bos zien 1-2	1	-	-
Leskist Door de bomen het bos zien 3-4	1	-	-
Leskist Door de bomen het bos zien 5-6	-	1	-
Leskist Grondonderzoek	1	1	-
Leskist Het weer	-	1	2
Leskist Pieter de Pier	3	-	-
Leskist Uilen	-	4	2
Leskist Water	3	-	-
Leskist Westfriese huis-, tuin- en keukenvogels	3	2	1
Leskoffer De eend	1	-	2
Leskoffer Bloemen, vlinders, bijen	4	4	2
Leskoffer Herfst	4	1	1
Leskoffer Herfst en kringlopen	3	1	-
Leskoffer Het kabouterpad	-	2	-
Leskoffer Kriebelbeestjes 1-4	4	5	-
Leskoffer Kriebelbeestjes 5-8	-	2	-
Leskoffer Overwinteren 1-4	3	4	1
Leskoffer Overwinteren 5-8	2	3	1
Leskoffer Voorjaarsbloemen in de herfst	-	-	-
Leskoffer Wonderweb	-	-	1
Totaal besteld per schooljaar	46	37	20

We hebben door het jubileumjaar niet veel materiaal kunnen vernieuwen. Tussen de bedrijven door zijn de volgende materialen aangepakt, waarbij veel items in de koffers is gemoderniseerd en aan deze tijd aangepast.

Marianne Ouwerkerk en Beppie van der Wegen hebben zich uitermate goed ingezet waarvoor dank.

Leskist Uilen is door onze enqueteformulieren verbeterd; er zijn meer opdrachten in gestopt.

Leskoffers Kriebelbeestjes voor zowel de onder- als de bovenbouw zijn geheel vernieuwd.

Website

Rob den Hartog

Bezoekers

In augustus zijn de meeste webpagina's vanuit onze oude website naar de vorig jaar aangekondigde nieuwe landelijke website overgezet.

Doordat wij bij deze website geen gebruik meer kunnen maken van de voorheen door ons gehanteerde Check Stat bezoekersstatistieken is het helaas niet mogelijk om de bezoekersaantallen te vergelijken. Wel kunnen wij melden dat de nieuwe website maandelijks gemiddeld zo'n 600 keer door 430 unieke bezoekers wordt bezocht. Van deze 600 bezoeken wordt 59,5% door nieuwe bezoekers uitgevoerd en 40,5% door terugkerende bezoekers. Door die bezoekers worden maandelijks ruim 1700 webpagina's bekeken. Van alle bezoekers komt 89,5% uit Nederlanden een kleine 10% uit het Engelse taalgebied. Omgerekend naar jaartotalen blijken deze aantallen aanzienlijk hoger dan in onze oude statistieken werd aangegeven. Een verklaring hiervoor is dat in de oude statistiek alleen de rechtstreekse bezoekers werden geteld, terwijl de huidige statistiek ook de bezoekers meetelt die intern (via de landelijke homepage) naar onze homapedoorlinken.

Hosting

Van de 2.048 Mb (2 Gb) door ons bij onze host beschikbare opslagruimte wordt 480 Mb (2011: 271 Mb) gebruikt, voornamelijk voor de opslag en weergave van hoge resolutie foto's en het archief met gescande Alchemilla's.

De toename is veroorzaakt door het éénmalig integraal overnemen van de in de database de oude IVN-website opgeslagen fotobestanden. Deze fotobestanden worden geleidelijk overgenomen in de database van de nieuwe IVN-

website, zodat uiteindelijk alleen de gescande Alchemilla's zullen resteren. De rechten voor onze domeinnaam zijn onlangs weer voor 5 jaar verlengd.

Behalve de hiervoor al genoemde opslagruimte, hoort bij onze domeinnaam ook een mailbox. Onze actieve vrijwilligers hebben allemaal een aan deze mailbox gekoppeld e-mailadres gekregen, die ter bescherming van hun privacy voortaan in alle IVN-publicaties vermeld wordt.

Content

Evenals voorgaande jaren neemt de ontvangen hoeveelheid met beeldmateriaal geïllustreerde korte verslagen van onze activiteiten slechts mondjesmaat toe en blijft de "vernieuwingsdrang" vanuit de diverse werkgroepen om de aan hun activiteiten gewijde webpagina's te actualiseren onveranderd laag. Voor het indertijd opgerichte Hyves-account is inmiddels een andere beheerder gevonden, die naast dit account ook ons nieuw opgerichte Facebook-account en Twitter-account beheert.

Omdat deze social-media vele mogelijkheden bieden om onderling wetenswaardigheden (w.o. fotoalbums) uit te wisselen worden de nu nog aan onze website gekoppelde fotoalbums bij het opheffen van de oude IVN-database definitief verwijderd.

Naar verwachting zal deze database tot en met 31 maart 2013 blijven functioneren, dus eventueel gedenkwaardige foto's dient men voor die tijd zelf naar de eigen computer te downloaden!

Naast het beheer van onze website voorzien wij wekelijks de informatiezuil in het Streekbos Paviljoen van onze geplande activiteiten.

IJsvogelwerkgroep

Douwe Greydanus

Hoewel het winter was begon het jaar goed met aangename temperaturen in januari. Regelmatig werd er een IJsvogel gezien, laag over het water scherend en roepend.

Plotseling kwam er een weeromslag naar behoorlijk koud weer met strenge vorst. De wateren bevroren snel en het openhouden door de IJsvogelwerkgroep werd een zware klus. Binnen een half uur was een wak of bijt alweer dichtgevroren en dan was er geen doorkomen aan voor de IJsvogels die afhankelijk zijn van vis.

Een IJsvogel in het Wilhelminaplantsoen zat verscholen onder de struiken bij het wak dat door (mede)watervogels opengehouden werd. De vogel hield dat vol tot het ijs weg was: de IJsvogel verdween toen ook.

De bestaande ijsvogelwanden konden nu wel nagelopen en bewerkt worden. Na de vorstperiode werd het nog stiller

voor de waarnemers en men vroeg zich af of er nog exemplaren waren die het hadden overleefd.

De media werd gevraagd een oproep te plaatsen om te kijken of iemand nog een IJsvogel had waargenomen en dat had resultaat. Na juni kwamen de meldingen binnen, alleen was het niet duidelijk of het om een man of vrouw ging. Het hele seizoen bleef dat zo, maar een melding van een broedgeval bleef uit.

Onduidelijk is het of de waargenomen vogels jongen van elders waren en op zoek gingen naar een partner. Op veel plaatsen in ons werkgebied is geen IJsvogel gezien en dat is jammer. Toch was het een opsteker voor de IJsvogelwerkgroep dat er weer exemplaren in West-Friesland werden gezien.

Nu de winter weer nadert houden wij ons hart vast voor deze kwetsbare vogels, maar we gunnen een ieder wel veel ijsplezier.

Grote Club Actie

Henk Lanting

Ook dit jaar hebben we als IVN meegedaan aan de Grote Club Actie. Binnen het bestuur is er wel eens aan gedacht hiermede te stoppen. Gezien de terugtrekkende overheid (lees gemeenten) inzake het verstrekken van subsidies, blijkt dit toch een leuke extra inkomstenbron waar we heel veel mee kunnen doen.

Dit jaar zijn we er in geslaagd om met de nodige inzet van onze leden in totaal 250 loten te verkopen. De verkoopprijs van de loten bedraagt € 3,--, waarbij aan de organisatie € 0,60 per lot afgedragen moet worden. Na aftrek van € 10,-- aan administratiekosten resteert dit jaar uiteindelijk een opbrengst van € 590,--. Toch mooi dat we dit met z' n allen hebben gerealiseerd.

Zoals bekend is het een verloting en ook vallen er op de loten prijzen. U kunt dit nakijken op www.clubactie.nl. Wie weet zit dit jaar de klapper er tussen.

Ik wil iedereen die loten heeft verkocht en/of heeft gekocht namens het IVN West-Friesland hartelijk bedanken.

Ledenmutaties

Rob den Hartog

Ledenmutaties tot en met 31 december 2012

Aanmeldingen:

20-09-2012 Mevr. R. Fielmich, Grootebroek
26-10-2012 Dhr. A. de Loof, Gentbrugge (België)
12-11-2012 Dhr. C.J. Ruiter, Wervershoof
26-11-2012 Dhr. S.G. Appelman, Midwoud

Afmeldingen:

26-11-2012 Mevr. M. Balk-Broersma, Venhuizen
31-12-2012 Mevr. G.M. Groeneweg-Tapper, Hardegarijp
31-12-2012 Mevr. M. Bok, Hoogkarspel
31-12-2012 Dhr. P.G.J. Hauwert, Hoogkarspel
31-12-2012 Mevr. F.A.N. Brouwer van de Erf, Zwaag
31-12-2012 Mevr. M.F. van der Werf, Wijdenes
31-12-2012 Mevr. A. Meilink, Grootebroek
31-12-2012 Mevr. M. Andrea, Enkhuizen
31-12-2012 Mevr. R. Bos-Kok, Enkhuizen
31-12-2012 Dhr. J.E. Groot, Andijk
31-12-2012 Mevr. G. Groot-Mantel, Andijk
31-12-2012 Mevr. W. de Keiser, Enkhuizen
31-12-2012 Mevr. S. Möller, Bergen Nh
31-12-2012 Dhr. H. de Vries, Enkhuizen
31-12-2012 Dhr. N.T.M. van der Wardt, Enkhuizen

Aantal leden 31-12-2012: **275**

Aantal donateurs 31-12-2012: **9**

DE STERRENHEMEL

Daar rijst het tint'lend sterrenheir!
en de aarde zwijgt verbaasd.
't Gesternte spiegelt zich in 't meir*
waarop geen windje blaast.
't Is alles hemel wat men ziet;
zelfs bergen vluchten heen.
't Verdorde blaadje schuifelt niet!
't Gesternte spreekt alleen.

Hieronymus van Alphen
1746 - 1803

* Meir: verouderde uitdrukking voor 'meer'

Een oud gedicht dat uitnodigt tot relativeren.
Gelukkig Nieuwjaar
Joke Tilgenkamp

Vincent van Gogh: De Sterrennacht
Olieverfschilderij 1889

Activiteitenoverzicht IVN West-Friesland januari t/m maart 2013

Let op: alle onderstreepte data zijn zondagen

5 jan. Knotzaterdag. Ga mee klussen met de knotgroep. Start om 9.00 uur. Info Rob Rijswijk 0228 561642.

12 jan. Inventarisatie Streekbos. Start om 9.30 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Voor volwassen deelnemers die actief willen meekijken om de soorten in kaart te brengen.

13 jan. Gezinsactiviteit: Anti-vries, een winterwandeling Rust of leven in het Streekbos? Laarzen aandoen voor de struintocht, o.l.v. doorgewinterde gidsen. Aanvang 14.00 uur bij IVN in het Paviljoen.

13 jan. Nieuwjaarsreceptie voor IVN-leden van 15.30 – 17.30 uur in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen.

19 jan. Knotzaterdag. Zie informatie 5 januari.

20 jan. Gezinsactiviteit: Boekenbeurs van 11.00 – 16.00 uur bij IVN in Incoteczaal Streekbos Paviljoen. 2e hands boeken voor zachte prijsjes. Boeken over?

U kunt ze afgeven bij IVN balie of bellen/mailen 06 39196368 / r.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl

20 jan. Gezinsactiviteit: Wintervogels in De Weelen. Om 9.00 uur verzamelen op de parkeerplaats hoek Dijkgraaf Grootweg/Kadijkweg. Zorg voor out-door kleding en warme proviand onderweg.

De wandeling duurt ongeveer 2½ uur.

23 jan. Lezingavond: Vis - bijzonder gewoon. In 2013 is het IVN-thema Water.

Ton Groen geeft een gratis foto/lezingavond over vis en waterbeheer. Van 20.00 – 22.00 uur bij IVN in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Waterplanten, kwaliteit van water, voedselaanbod is een goed visbeheer.

27 jan. Gezinsactiviteit: Knutsel - Inloopmiddag Spinnen. Vanaf 14.00 uur ligt er bij IVN in het Streekbos Paviljoen een keuze aan knutselmateriaal om met kinderen binnen aan de slag te gaan en zo leuke spinnenweetjes te ontdekken.

2 febr. Knotzaterdag. Zie informatie 5 januari.

3 febr. Gezinsactiviteit: Opgezette dieren. Prepareren is conserveren om lang houdbaar te blijven. Willem Boot laat het opzetten van een eekhoorn en vogel zien. Aanvang 14.00 uur in de Incoteczaal van het Streekbos Paviljoen.

9 feb. Inventarisatie Streekbos – zie 12 januari.

16 feb. Knotzaterdag. Zie informatie 5 januari.

17 feb. Gezinsactiviteit: Exoten op bezoek. Waterschildpadden en Baardagamen. Vanaf 14.00 uur houdt reptielen-specialist Mychel Cornelissen Inloopspreekuur bij IVN in het Paviljoen.

20 feb. Gezinsactiviteit: Braakballen pluizen, botjes tellen. IVN organiseert i.s.m. Landschap NH een onderzoekavond naar het voedsel van uilen. Vanaf 18.30 – 22.00 uur in de Incoteczaal Paviljoen.

Neem een pincet en tandenborstel mee.

2 mrt. Knotzaterdag. Zie informatie 5 januari.

3 mrt. Volwassenenactiviteit: Snertfietstocht. Vertrek 14.00 uur, meedoen aan frisse voorjaarsfietstocht rond het Egboetswater - Vooroever. Met chocolademelkpijtsstop onderweg en snert na afloop in de sfeervolle paardenstal.

Start en eindpunt Camping Veerhof, Vereweg 4, 1678 HW Oostwoud. Kosten € 6.- per persoon.

Opgave Henk Lanting 0228 313 430 of henkennellanting@quicknet.nl

3 mrt. Gezinsactiviteit: Ratten als huisdieren. IVN krijgt om 14.00 uur slimme snuffelaars op bezoek. Tonia Vergunst neemt haar tamme ratten mee naar het Streekbos Paviljoen. Leefwijze, verzorging, aankoop, eetgewoonten en voortplanting van deze intelligente knaagdieren.

5 mrt. Algemene Jaarvergadering voor IVN-leden in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen om 19.30 uur.

9 mrt. Inventarisatie Streekbos. Start om 9.30 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Voor volwassen deelnemers die actief willen meekijken om de soorten in kaart te brengen.

10 mrt. Gezinsactiviteit: Dartele lammetjes. Van 13.00 – 16.00 uur is een biologische warenmarkt met streekproducten op de melkschapenboerderij De Schapenstreek, De Gouw 57a. 1614 MB Lutjebroek (via de Kadijkweg).

In de stal is het volop lente, kom lammetjes aaien en voeren!

16 mrt. Volwassenenactiviteit: NL-DOET Natuurwerkdag Doe mee voor het goede doel en een goed gevoel! Natuurklussen in het voormalig sneeuwklorkjester-rein bij het Egboetje. Verzamelen om 9.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, Oostwoud. Opgave Henk Lanting 0228 313430 henkennellanting@quicknet.nl

20 mrt. Lezingavond: Onbekend Albanië. Van 20.00 – 22.00 uur in de Incoteczaal Streekbos Paviljoen. Tjalling James maakte in 2012 een kampeertocht door het Zuid Albanië. Een filmcompilatie over een rijk gevarieerd landschap waar Moeder Teresa, Enver Hoxa en Ali Pasha woonden.

23 mrt. Knotzaterdag. Zie informatie 5 januari.

24 mrt. Gezinsactiviteit: Knappe k(n)oppenwandeling. Volwassenen en grotere kinderen: naar buiten! Om 14.00 uur met IVN-gidsen naar de knoppen gaan d.m.v. opdrachten die naar de juiste boom leiden. Iedere boom of struik is anders: harig, plakkerig, een compact pakketje toekomstig blad en bloem.

31 mrt. 1e Paasdag geen activiteiten.

1 apr. 2e Paasdag Gezinsactiviteit: Kuikentjes kijken. Een doorlopende kuikenvoorstelling van 14.00 – 15.30 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen. Kinderboerderij SKIK uit Hoogkarspel laat broedkuikentjes zien en IVN-gidsen vertellen over eieren en voorjaar. Gewoon een eitje? Zeker niet!

Indien onbestelbaar retour: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

IVN Instituut voor Natuureducatie
en Duurzaamheid Afdeling West-Friesland

